

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**ÚKONY POLICISTŮ NA MÍSTĚ
KRIMINALISTICKY RELEVANTNÍ UDÁLOSTI**

Autor práce:	Tomáš Stach
Studijní obor:	Bezpečnostně právní činnosti
Forma studia:	Kombinovaná
Vedoucí práce:	Mgr. Jaroslav Hovorka
Katedra:	Právních oborů a bezpečnostních studií

2020

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Tomáš Stach

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: České Budějovice

Název bakalářské práce: Úkony policistů na místě kriminalisticky relevantní události

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: Acts of policeman at place of criminally relevant events

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Jaroslav Hovorka

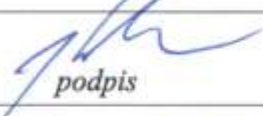
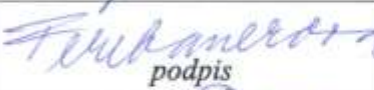

Datum zadání bakalářské práce: Březen 2019

Cíl bakalářské práce:

Objasnit pojmy a význam úkonů prováděných policisty na místě činu, upozornit na případné rozdíly v jejich využívání na vybraných útvarech policie a v předem vybraných regionech, shrnout zásady, postupy a prezentovat prostředky, které jsou využívány pro práci na místě činu.

Student: Tomáš Stach	27.4.19 datum	 podpis
Vedoucí práce: Mgr. Jaroslav Hovorka	6.5.2019 datum	 podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	17.5.19 datum	 podpis
Prorektorka pro studium a vnitřní záležitosti: RNDr. Růžena Ferebauerová	21.5.19 datum	 podpis
Pověřený rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	23.5.2019 datum	 podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce – v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS a v tištěné podobě knihovnou VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb., zveřejněny posudky vedoucího a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Mgr. Jaroslavu Hovorkovy, za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce. Dále děkuji prap. Bc. Jakubu Sohrovi a prap. Ing. Daliboru Pechovi (in memoriam) za poskytnuté odborné informace k vypracování práce. V neposlední řadě děkuji mé rodině za trpělivost v období mého studia.

ABSTRAKT

STACH, T. *Úkony policistů na místě kriminalisticky relevantní události: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2020. 54 s. Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Jaroslav Hovorka.

Klíčová slova: Policie České republiky, místo činu, kriminalistický technik, prvosledová hlídka, prvotní neodkladné úkony.

V bakalářské práci budou objasněny pojmy a význam úkonů prováděných policisty na místě činu. Dále bude upozorněno na případné rozdíly v jejich využívání na vybraných útvarech policie a v předem vybraných regionech budou shrnuty zásady, postupy a prezentovány prostředky, které jsou využívány pro práci na místě činu. Dále bude tato práce doplněna o porovnávací příklady z praxe.

ABSTRACT

STACH, T. *Acts of policeman at place of criminally relevant events: Bachelor Thesis.* České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2020. 54 p.
Supervisor: Mgr. Jaroslav Hovorka.

Key words: Police of the Czech Republic, crime scene, forensic technician, first – time watch, initial emergency operations

This bachelor thesis will clarify the terms and importance of acts performed by policeman at the crime scene. There will be a warning to any differences in their usage in selected police departments. Principles, procedures and resources, which are used for crime scene work will be summarized in pre-selected regions. Furthermore, this thesis will be supplemented with comparative examples from practise.

Obsah

Úvod.....	8
1 Cíl a metodika bakalářské práce	9
2 Rozbor pojmů.....	11
2.1 Prvotní a neodkladné úkony.....	11
2.2 Místo činu	12
2.3 Ohledání věci	13
2.4 Kriminalistická stopa	14
2.5 Vznik a význam prvosledové hlídky.....	15
3 Úkony policistů na místě kriminalisticky relevantní události.....	19
3.1 Přijetí oznámení a vyslání prvosledové hlídky	19
3.2 Úkoly prvosledové hlídky na místě zásahu.....	21
3.3 Hlásná služba z místa zásahu	23
3.4 Výjezdová skupina SKPV.....	25
4 Práce kriminalistického technika na místě zásahu prvosledové hlídky	30
4.1 Ohledání místa činu.....	31
4.2 Druhy ohledání.....	34
5 Vyhledávání a zajišťování kriminalistických stop.....	41
6 Kazuistika.....	44
6.1 Vloupání do vozidla	44
6.2 Náhlé úmrtí.....	46
6.3 Vloupání do objektu.....	49
Závěr	52
Seznam použitých zdrojů	53
Seznam zkratek	54

Úvod

Prvotní a neodkladné úkony, které provádějí policisté prvosledových hlídek, kteří jsou převážně zařazeni na obvodních a místních odděleních Policie České republiky (dále jen PČR). Za kompletní realizaci a provedení těchto úkonů jsou však odpovědni policisté Služby kriminální police a vyšetřování na jednotlivých ředitelstvích PČR. Tyto úkony patří mezi činnosti, které mohou zachránit lidské životy, ochránit majetek nebo zadržet pachatele, kteří páchají trestnou činnost. Pokud policisté tyto úkony provedou kvalifikovaně a správně, výsledkem jejich provedení je získání značného množství různých kriminalistických stop z místa zásahu. A právě nepoškozené a zachovalé kriminalistické stopy mají informační pole o objektu, který je vytvořil a jsou základem k získání relevantního důkazního materiálu, který využívají policisté a jiné orgány činné v trestním řízení při objasňování věci a během následného trestního řízení.

V praxi se však stává, že mnoho důležitých kriminalistických stop pro následné vyšetřování je poškozeno nebo zničeno ještě před příjezdem policistů na místo, a to z důvodů pohybu neokázalých a věci neznalých osob na místě. Zároveň se může poměrně snadno stát, že prvosledová hlídka, nedokázala místo včas a v dostatečné míře zajistit proti osobám, které nemají oprávnění na takové místo vstupovat, a i pak může být místo činu a kriminalistické stopy na něm nenávratně poškozeny.

Bohužel stávají se také případy, kdy členové prvosledové hlídky nedodrží stanované postupy, na základě kterých, jsou tyto úkony v policejní praxi prováděny. I v tomto případě mohou být kriminalistické stopy nezvratně poškozeny nebo dokonce zničeny. Zároveň však jejich činností mohou vzniknout stopy, které s kriminalisticky relevantní událostí (dále je KRU) vůbec nesouvisí. Policejní orgány pak mohou tyto stopy považovat mylně za stopy kriminalistické, o kterých předpokládají, že souvisejí s KRU a výsledkem může být to, že se jejich pozornost odkloní od skutečného pachatele této události.

Prvosledové hlídky PČR jsou určeny zejména k eliminaci pachatele, pokud se na místě nachází, poskytnutí první pomoci obětem, provedení uzavření místa a získání

prvních informací o místě činu, o obětech, rozsahu jejich zranění o následcích, a také informace vedoucí k dopadení osoby pachatele.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Cílem této práce bude prezentovat vznik, zaměření a činnost prvosledových hlídek PČR, provést krátké srovnání v jejich nasazení v Hlavním městě Praze a v Jihočeském kraji, odborné i laické veřejnosti prezentovat možné prvotní úkony, které tyto hlídky mohou provádět na místě zásahu, resp. na místě kriminalisticky relevantní události, a jejich spolupráce s výjezdovými skupinami služby kriminální policie a vyšetřování PČR (dále jen SVS) v regionu hl. m. Praha a Jihočeský kraj.

Cílem práce bude také rozbor odborných pojmů, prezentace možného postupu prvosledové hlídky od oznámení události do příjezdů policistů SVS, bude představena práce kriminalistického technika na místě činu a uvedeny způsoby ohledání takových míst. Cílem práce bude také aplikace teoretických poznatků na skutečných příkladech z policejní praxe.

Práce bude složena ze dvou samostatných částí – části teoretické a části praktice, kde bude převažovat část teoretická, která bude obsahovat celkem šest informačně navzájem propojených kapitol.

První kapitola bude obsahovat vytyčené cíle, kterých má být prací dosaženo a budou zde uvedeny metody, které k tomu budou využity.

Ve druhé bude uveden popis jednotlivých důležitých pojmů, které se budou vztahovat k činnosti prvosledových hlídek na místě kriminalisticky relevantní události, a krátce zde bude prezentována historie prvosledových hlídek PČ a důvody jejich vzniku.

Třetí kapitola bude obsahovat informace o úkonech, které policisté provádí od oznámení kriminalisticky relevantní události do ukončení práce SVS. Jednotlivé úkony budou podrobněji rozebrány a budou prezentovány konkrétní úkoly policistů.

Ve čtvrté kapitole budou shrnuty činnosti kriminalistického technika na místě činu. Dále zde budou prezentovány prostředky využívané při ohledání místa činu a budou zde rozebrány druhy ohledání.

Pátá kapitola bude věnována vyhledávání a zajišťování kriminalistických stop. Budu se zde zabývat konkrétními prostředky, které využívají kriminalističtí technici.

Šestá kapitola bude věnována kazuistice. V této kapitole budou popsány tři příklady z policejní praxe a budou zde prezentovány metody, postupy a některé prostředky, které k jeho dalšímu řešení využívají prvosledové hlídky PČR a následně SVS k zadokumentování místa události.

V závěru bude provedeno zhodnocení práce, zejména, zda bylo dosaženo vytyčených cílů a budou zde uvedena některá opatření ke zlepšení činnosti prvosledových hlídek na místě jejich zásahu.

Ke zpracování vybraného tématu budou použity metody sběru dat, analýzy, syntézy a dedukce, studia odborné literatury a metody logického myšlení.

2 Rozbor pojmů

V této části práce bude proveden rozbor pojmů důležitých pro pochopení dalšího textu práce a pojmů, které se běžně používají v policejní praxi v souvislosti s činností prvosledových hlídek na místech, kde provádějí zákroky.

2.1 Prvotní a neodkladné úkony

Pojem *prvotního a neodkladného úkonu* se vztahuje k okamžiku zahájení trestního stíhání, před trestním stíháním, ale v některých případech i mimo něj (popřípadě velkého časového odstupu od skutku k trestnímu stíhání). Jedná se o úkony, jejichž neprovedení by mohlo vést ke ztrátě nebo k nebezpečí zmaření či zničení důkazů. Provádí je policisté, kteří se na místo dostaví jako první.

Mezi takové úkony lze zařadit:¹

- překažení probíhajícího trestního jednání a zadržení osoby přistižené při páčání trestného činu,
- poskytnutí první pomoci a zabezpečení lékařského ošetření zraněným osobám, včetně jejich odvozu do zdravotnického zařízení a zabezpečení technické nebo jiné pomoci v rámci krajní nouze,
- provedení jiných úkonů k zabránění dalších škodlivých následků, zejména odstranění nebezpečného předmětu, upozornění na nebezpečný předmět, zvláště na překážku na silnici nebo na železnici, vyklizení širšího prostoru v případě možnosti výbuchu, požáru, ozáření, otravy, infekce atd.,
- bezprostřední pronásledování osoby podezřelé ze spáchání trestného činu a její zajištění (zadržení),
- pátrání po čerstvé stopě s cílem zajistit (zadržet) pachatele (osobu podezřelou ze spáchání TČ) nebo předměty a stopy anebo jiné důkazy směřující ke zjištění a usvědčení pachatele,

---

¹ ZPPP č. 100/2001, ke kriminalisticko-technické činnosti Policie České republiky, str. 8

- zjištění totožnosti účastníků, poškozených a dalších svědků události a podle okolností zajištění jejich přítomnosti na místě činu do příchodu policejního orgánu odpovědného za ohledání,
- předběžné zajištění místa činu, předmětů a stop, jeho vymezení, označení a uzavření (např. vyznačovacím pásem) před vstupem dalších osob a provedení úkonů k uchování předmětů a stop, které by mohly být do příchodu policejního orgánu poškozeny, zničeny nebo odcizeny,
- splnění povinnosti hlášené služby.²

Pořadí výše vyjmenovaných úkonů si určují policisté sami, dle situace na místě činu okolností objasňované události. Přednost mají činnosti, které zabraňují dalším škodám na majetku, chrání život a zdraví osob. Při provádění těchto úkonů se dbá na to, aby bylo místo činu, předměty a stopy co nejméně narušeny vzhledem k pozdějšímu vyšetřování.

2.2 Místo činu

*Místem činu rozumíme určitý územní prostor, objekt nebo místnost, kde byl trestný čin spáchán, nebo které s objasňováním trestní věci souvisí.*³

Místo činu z kriminalistického hlediska lze rozdělit na pojetí v užším smyslu a v širším smyslu. **V užším smyslu** se jedná o místo, kde došlo k dokonání trestného činu, k jeho spáchání. **V širším smyslu** je jako místo činu bráno každé místo, kde pachatel nebo spolupachatel vykonával nějakou činnost, která je v přímé souvislosti se spáchaným činem. Jedná se tedy o místa, kde se pachatel připravoval, plánoval, obhlížel, a na kterých se mohou nacházet po pachateli stopy směřující k jeho protiprávnímu jednání. Abychom mohli mluvit o místě činu v širším smyslu je zapotřebí přímá návaznost tohoto místa na spáchané protiprávní jednání.⁴

Význam místa činu spočívá především v tom, že:

- je mnohdy jediným zdrojem informací o spáchaném trestném činu a pachateli,

² ZPPP č. 100/2001, ke kriminalisticko-technické činnosti Policie České republiky, str. 8

³ ZPPP 100/2001 Sb., ke kriminalisticko-technické činnosti Policie České republiky, str. 2

⁴ CHMELÍK J.: *Ohledání místa činu*, 2. vydání, Praha, Ministerstvo vnitra ČR, 1999, str. 17

- na místě činu lze zjistit nejdůležitější okolnosti potřebné pro objasnění skutkové podstaty trestného činu,
- na místě činu nacházíme stopy a jiné kriminalisticky relevantní informace, které slouží k objasnění události a usvědčení pachatele,
- je výchozí základnou pro pátrání po pachateli a odcizených věcech,
- místo činu dává odpověď na 7 základních kriminalistických otázek a tam, kde odpověď nenalezneme se vytvářejí kriminalistické verze.⁵

V souvislosti s místem činu se v odborné literatuře objevují ještě pojmy „*místo nálezu*“ a „*místo zjištění*“.

Místem nálezu rozumíme místo, kde byl nalezen kriminalisticky relevantní objekt, ale ke spáchání protiprávního jednání na tomto objektu došlo na jiném místě (např. tělo zemřelého muže, kterého pobodali v restauračním zařízení nalezené v parku).

Místem zjištění je místo, kde bylo protiprávní jednání zjištěno, ale k jeho spáchání mohlo dojít na jiném místě (např. vloupání do nákladního automobilu, které bylo zjištěno v ČR, ale ke spáchání mohlo dojít kdekoliv na trase).⁶

S místem činu je úzce propojen pojem: ***KRIMINALISTICKY RELEVANTNÍ UDÁLOST*** (dále jen KRU). Tou rozumíme souhrn vlastností, které nasvědčují tomu, že došlo k protiprávnímu jednání a tím naplňují skutkovou podstatu trestného činu, přestupku nebo jiného správního deliktu.⁷

2.3 Ohledání věci

Ohledání místa činu je kriminalistickou praktickou činností, která se provádí tam, kde došlo ke spáchání přestupku nebo jiného správního deliktu. Ohledání věci provádí policisté z obvodních nebo místních oddělení Policie České republiky za pomoci vlastních sil a prostředků. Provádí je policisté, kteří absolvovali speciální kurz na

⁵ SUKANÝ L.: *Soubor učebních dokumentů ZOP typ A*, 1. vydání, Praha, Ministerstvo vnitra ČR, 2015, str. 10/16–17

⁶ NĚMEC M.: *Kriminalistická taktika pro policisty a studenty policejní akademie České republiky*, 1. vydání, Praha, ABOOK, 2017, str. 206

⁷ MUSIL J., KONRÁD Z., SUCHÁNEK J.: *Kriminalistika*, 2. vydání, Praha, C. H. Beck, 2004 str. 31-32

ohledání místa a zajištění důkazních materiálu, a to pouze v případech, které si vyžadují speciální techniku, anebo se na místě nachází velké množství stop nebo je místo rozsáhlé apod. Jde tedy o ty případy, ve kterých místně příslušné obvodní oddělení policie a zde zařazení policisté nedokáží pro složitost případu nebo pro jeho závažnost zvládnout ohledání za pomoci vlastních sil a prostředků. Pak je vyžádána pomoc od kriminalistického technika.

S ohledáním místa činu je úzce propojen pojem: „**MODUS OPERANDI SYSTÉM**“, což je kriminalistický informační systém evidující dříve spáchané trestné činy podle znaků jejich spáchání s cílem přispět k objasnění nově spáchaných neobjasněných trestných činů. Je tvořen jak trestnými činy spáchanými známými pachateli, tak doposud neobjasněnými trestnými činy. Při zahájení vyšetřování nového trestného činu se jeho provedení porovnává s policejními databázemi jako databáze konkrétních pachatelů, AFIS, FODAGEN a další, zdali se znaky spáchání tohoto činu neshodují s již evidovanými trestnými činy a jejich pachateli, z čehož by se dalo usuzovat, že tento pachatel ve své předchozí trestné činnosti pokračuje. Toto může výrazně napomoci k objasnění nového trestného činu a jeho pachatele.⁸

2.4 Kriminalistická stopa

*Je každá změna, která je v příčinné nebo jiné souvislosti s kriminalisticky relevantní událostí, existuje nejméně od svého vzniku do zjištění a je vyhodnotitelná současnými kriminalistickými metodami a prostředky.*⁹

V praxi to znamená, že za kriminalistickou stopu považujeme cokoliv, co pachatel nebo jiná osoba na místě kriminalisticky relevantní události zanechá, anebo pozmění oproti jejímu standartu. Zároveň musí být tato stopa zajistitelná technologiemi, které jsou v době ohledání známé. Například biologické stopy pachatelé na místech činu zanechávali po celou historii lidstva, ale od roku 1985 jí považujeme za kriminalistickou stopu, jelikož byla vyzkoumána technologie pro její zajištění a vyhodnocení.

---

⁸MUSIL J., KONRÁD Z., SUCHÁNEK J.: *Kriminalistika*, 2. vydání, Praha, C. H. Beck, 2004 str. 50-51

⁹MUSIL J., KONRÁD Z., SUCHÁNEK J.: *Kriminalistika*, 2. vydání, Praha, C. H. Beck, 2004 str. 78

Základní dělení kriminalistických stop je na **stopy paměťové** (ve vědomí) a na **stopy materiální**. Zásadní rozdíl spočívá v tom, jak tyto stopy vznikají. **Stopy paměťové** vznikají ve vědomí (paměti) člověka, zatímco **stopy materiální** vznikají na nejrůznějších objektech neživé (anorganické), nebo živé (organické) přírody.

Paměťové stopy vznikají zprostředkovaně v paměti člověka pomocí receptorů lidských smyslů (zraku, čichu, sluchu, hmatu a chuti). Nejvíce se v tomto smyslu uplatňuje zrak a sluch, tedy skutečnost, co která konkrétní osoba viděla nebo slyšela. Stopy materiální vznikají za působení vnějších sil na objekty (pohyb, poškození).¹⁰

Dále **kriminalistické stopy materiální** dělíme podle změn v materiálním prostředí na:

- 1) **Statické** – kontakt osoby či věci stopu vytvářející, tedy zůstavitele stopy a místa bez vzájemného stranového posunutí. Dále se dělí na:
  - a) Plošné
  - b) Navrstvené
  - c) Odvrstvené
  - d) Periferní
  - e) Plastické
- 2) **Dynamické** – objekt stopu vytvářejí se pohybuje vůči nositeli stopy, nebo se pohybují oba objekty nezávisle na sobě.
  - a) Plošné
  - b) Plastické

Plastické stopy dynamické můžeme dále rozdělit na:

- rýhy
- stopy sešínutím
- stopy zhmožděním¹¹

2.5 Vznik a význam prvosledové hlídky

---

¹⁰ STRAUS J. a kol.: *Úvod do kriminalistiky*, 2. vydání, Plzeň, Aleš Čeněk s.r.o., 2006, str. 86–89

¹¹ KONRÁD Z., PORADA V., STRAU J., SUCHÁNEK J.: *Kriminalistika teorie metodologie a metody kriminalistické techniky*, 1. vydání, Plzeň, Aleš Čeněk s.r.o., 2014 str. 56-60

Problematika prvosledových hlídek je velice obsáhlá, a to hlavně z taktického hlediska. Jedná se o policisty, jejichž hlavním úkolem je zajistit co nejrychlejší zásah na místě události. Musí ihned reagovat na nastalou situaci a jsou operačnímu středisku k dispozici 24 hodin denně. Proto se zpravidla nacházejí jako první na místě události. Jedná se o dvou až tři členné motorizované hlídky policistů, z nichž každá má na starost určité území, ale mohou zasahovat i mimo toto území, ale jen v případě, že tak rozhodne operační středisko Krajského ředitelství PČR. V případě potřeby je možné vyslat tyto hlídky i do ostatních okresů. To vše také záleží na povaze nastalé situace a na její závažnosti.

První prvosledové hlídky na území České republiky začaly vznikat v roce 2016, po událostech v Uherském Brodě, kde ozbrojený útočník zastřelil v restauraci osm lidí. Během tohoto zákroku se ukázala zásadní nepřipravenost zakročujících policistů obvodního oddělení PČR, kteří měli eliminovat útok tzv. „*aktivního střelce*“. Po této tragické události Ministerstvo vnitra ČR a vedení Policie ČR revidovala služební výcvik a zaměřila systém celoživotního vzdělávání policistů na jejich podstatně vyšší připravenost tak, aby zvládli obdobné situace. Bylo zjištěno, že aktivace a přesun specializovaných útvarů, jako jsou Zásahové jednotky nebo Útvar rychlého nasazení je příliš dlouhé a řadoví policisté nejsou vycvičeni, ani vybaveni na provedení takového zákroku. Proto vznikla poptávka po tzv. „*mezičlátku*“, kterým jsou právě prvosledové hlídky.

První prvosledové hlídky vznikly na území hlavního města Prahy, a to tak, že došlo k přetransformování hlídek Pohotovostní motorizované jednotky KŘ PČR Praha, právě v prvosledové hlídce v rámci tohoto útvaru.

Následně se přidávaly i ostatní kraje, kde tuto funkci převzalo Oddělení hlídkové služby. Policisté zařazení do těchto hlídek, na rozdíl od řadových policistů obvodních či místních oddělení PČR, prochází rozšířeným výcvikem, který je připraví na krizové zákroky podobné tomu z Uherského Brodu.

Jejich služební vozidla jsou speciálně vybavena balistickými vestami, trezory, ve kterých jsou uloženy dlouhé zbraně, balistickým štítem, zdravotnickým batohem apod.

Při běžném výkonu služby provádí tito policisté dohled nad bezpečností silničního provozu a veřejným pořádkem, ale zároveň jsou připraveni reagovat na pokyn operačního důstojníka.

Operační důstojník vidí aktuální GPS polohu každé prvosledové hlídky na mapě počítače, a v případě potřeby vybírá hlídku, která se nachází nejbližší k místu události a neprodleně ji vyšle na místo, přičemž jí předá důležité informace, které jsou k případu známy.

V Praze je dojezdový čas těchto hlídek garantován do pěti minut od zavolání na linku 158, obvykle to policisté prvosledových hlídek zvládají do tří minut. Pokud si to situace vyžaduje vyšle operační důstojník na místo i další hlídky, které se nachází v okolí a nejsou zaneprázdněny jinou neodkladnou činností. Tyto posily již nemusí být z řad prvosledových hlídek, ale je možno využít hlídky obvodních nebo místních oddělení nebo jiných specializovaných útvarů PČR.

Po příjezdu prvosledové hlídky na místo je jejich hlavní činností zjištění, o co se jedná (trestný čin, jiná událost), kolik je účastníků incidentu, zda jsou na místě osoby zraněné nebo mrtvé, poskytnout první pomoc, překazít dokonání protiprávního jednání, zadržet pachatele a získané informace předat hláskou službou na operační středisko PČR. Ihned poté policisté zasahující na místě zabezpečí místo události a snaží se zjistit totožnost všech osob, které se na místě nacházejí.

Vzhledem k tomu, že prvosledové hlídky jsou nasazovány i proti násilným pachatelům, pachatelům ozbrojeným a osobám velmi dobře fyzicky vybaveným, často provozující různé bojové sporty, proto je u těchto policistů kladen důraz na jejich fyzickou zdatnost.

Po výše uvedených úkonem, o jejichž provedení rozhodují sami policisté zasahující na místě události, provedou zajištění místo činu, aby nedošlo k poškození kriminalistických stop a dalších důkazních materiálů. O provedených úkonech a opatřeních průběžně z místa zásahu informují operační střediska.

V souvislosti s prvním zásahem na místě události, které provádějí zpravidla právě policisté prvosledových hlídek, je nutno uvést, že jejich činnost je spojena s vysokým rizikem úrazu, nebo dokonce smrti. V těchto hlídkách vykonávají službu

policisté

i policistky, kteří si uvědomují, že nasazují vlastní životy pro ochranu ostatních lidí a kvůli bezpečí společnosti.

3 Úkony policistů na místě kriminalisticky relevantní události

Policejní orgány mají na místě činu mnoho úkolů, na kterých se zpravidla podílí více policistů, kteří plní předem dané úkoly, pro které jsou vycvičeny a vybaveny. U specifických případů se na místě činu nenachází pouze prvosledová hlídka a výjezdová skupina, ale i specialisté jako např. kynologové, anebo pyrotechnici apod.

Činnost policejních orgánů v sobě zahrnuje následující úkony a opatření:

- a) přijetí oznámení a vyslání prvosledové hlídky,
- b) úkoly prvosledové hlídky na místě,
- c) hlásná služba z místa zásahu,
- d) výjezdová skupina SKPV.

3.1 Přijetí oznámení a vyslání prvosledové hlídky

Jedná se o rozhodující činnost, kterou začíná většina trestních stíhání, až na ty, které zahajují policisté z vlastní iniciativy. Během přijetí oznámení získává policista prvotní informace o tom, co se na daném místě děje a podle získaných informací volí, jaké síly a prostředky budou muset být využity k zvládnutí události, která je PČR oznamována.

V ustanovení §158 odst. 1 Trestního řádu je uvedeno, že: „...*Policejní orgán je povinen na základě vlastních poznatků, trestních oznámení i podnětů jiných osob a orgánů, na jejichž podkladě lze učinit závěr o podezření ze spáchání trestného činu, učinit všechna potřebná šetření a opatření k odhalení skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a směřují ke zjištění jeho pachatele; je povinen činit též nezbytná opatření k předcházení trestné činnosti.*“¹²

Oznámení od občanů, resp. od kohokoli, lze přijmout:

- Ústně – osobně na útvaru PČR, při výkonu služby v terénu
- Telefonicky – na linku 158 nebo jiný služební telefon

---

¹² JELÍNEK J. a kol.: *Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou*, 5. vydání, Praha, nakladatelství Leges, str.820-825

- Písemně – známým oznamovatelem, anonym, pseudonym
- Elektronicky – prostřednictvím elektronické pošty
- Signalizací – zabezpečovací technika, narušení objektu (např. PCO)¹³

Po přijetí oznámení mají policisté za povinnost každé oznámení prověřit, a tím zjistit, zda se jedná o protiprávní jednání či nikoliv. Následně musí provést všechna opatření potřebná k objasnění KRU a zadržení jeho pachatele. Z těchto důvodů je velice důležité získat při přijetí oznámení co nejvíce informací, které následně velice pomáhají prvosledovým hlídkám při jejich činnosti na místě. Policista, který získává informace od oznamovatele by měl být zkušený, aby zjistil co nejvíce informací o dění na místě.

Přijetí oznámení ústně nebo telefonicky:

Jedná se o nejideálnější způsoby přijetí oznámení, jelikož policista naváže přímý kontakt s oznamovatelem, a tak může řídit výpověď oznamovatele a získat z něj veškeré potřebné informace.

Přijetí oznámení písemně nebo elektronicky:

Tento typ přijetí oznámení má oproti ústnímu nebo telefonickému nevýhodu v tom, že policista nemá možnost se doptat oznamovatele na doplňující informace, a tak je odkázán pouze na ty informace, které přišly oznamovateli důležité, a které ve zprávě uvedl.

Přijetí oznámení Signalizací:

Signalizace za použití zabezpečovací techniky prostorů nebo objektů je typ oznámení, který policistům poskytne nejméně informací, jelikož tato technika vyšle pouze signál, že byl objekt narušen a v jakém místě a čase. Zdali se však jedná o pachatele, pouliční zvíře nebo závadu na přístroji musí prověřit až hlídka policie.

Při **ústním přijetí oznámení** policisté zjišťují tyto informace a provádí se následující opatření:

- a) Jméno a příjmení a další osobní údaje pro ztotožnění oznamovatele.
- b) Kontakt na oznamovatele, a to pro případ nutnosti navázání dalšího kontaktu k doplnění informací.

¹³ SUKANÝ L.: *Soubor učebních dokumentů ZOP typ A*, 1. vydání, Praha, Ministerstvo vnitra ČR, 2015, str. 10/18

- c) Kde, kdy a co se stalo. Tato část je nejdelší a nejdůležitější z celého oznámení. V podstatě se zde získávají odpovědi na sedm základních kriminalistických otázek. Během tohoto získávání informací od oznamovatele je důležité nepřehlédnout sebemenší náznak, který by mohl následně pomoci při činnosti na místě.
- d) Dále se oznamovatele vyptáváme na opatření, která byla doposud provedena od něj?
- e) poučíme oznamovatele o tom, co bude následovat, a co má a nemá dělat, aby nedošlo k poškození důkazních materiálů nebo k újmě na zdraví.
- f) Z pravidla již během zjišťování informací od oznamovatele je kontaktováno operační středisko prostřednictvím interní sítě.
- g) Operační důstojník vybírá hlídky, které přiřadí k danému zákroku dle jejich specializace a vybavení, které si daný zákrok vyžaduje.
- h) Také vybírá hlídky dle jejich aktuální vzdálenosti k místu. Pokud hrozí nebezpečí z prodlení může operační důstojník vyslat hlídku na místo ještě před tím, než budou od oznamovatele získány veškeré informace, které budou hlídce předány při jejich cestě na místo.¹⁴

Každý policista si musí uvědomit, že jakékoliv zdržování, nevhodné poznámky policistů apod., mohou z občana důvěřujícího policii a ochotného vypovídat o spáchaném trestném činu a jeho pachateli, učinit občana stěžujícího si na špatnou práci či dokonce na nečinnost policistů.¹⁵

3.2 Úkoly prvosledové hlídky na místě zásahu¹⁶

Policisté, kteří se jako první dostaví na místo kriminalisticky relevantní události musí souběžně provádět hned několik úkonů a opatření. Jejich správné provedení každého z nich může mít veliký dopad na následující průběh vyšetřování.

---

¹⁴ SUKANÝ L.: *Soubor učebních dokumentů ZOP typ A*, 1. vydání, Praha, Ministerstvo vnitra ČR, 2015, str. 10/18-19

¹⁵ NĚMEC M.: *Kriminalistická taktika pro policisty a studenty policejní akademie České republiky*, 1. vydání, Praha, ABOOK, 2017, str. 121

¹⁶ SUKANÝ L.: *Soubor učebních dokumentů ZOP typ A*, 1. vydání, Praha, Ministerstvo vnitra ČR, 2015, str. 10/20

Prvním a nejdůležitějším úkolem každé prvosledové hlídky je **správně vyhodnotit situaci**, kterou mají řešit. Jinak řečeno musí zjistit, o co se vůbec jedná, oddělit

od sebe agresivní osoby, odhalit pachatele a toho zadržet, najít oběti činu a místo, kde se nacházejí zraněné osoby, poskytnout jim první pomoc, zjistit také, kdo je poškozeným a jaký následek vznikl činem, tedy jaká vznikla škoda. Následně ztotožnit veškeré osoby, které se na místě KRU nacházejí.

Mezi další úkoly patří **být v neustálém rádio-spojení** s operačním střediskem a průběžně jej informovat o provedených úkonech a opatření, vyžadovat si posily, vyžádat si výjezd SVS nebo dalších specialistů (jako lékaře, koronera, hasičů, pyrotechnika, kynologa apod.) dle povahy situace.

Tito policisté následně **zabezpečí místo události a vytyčí prostor ohledání**, k čemuž využijí zpravidla červenobílou páskou s nápisem POLICIE a ponechají všechny věci na místě tak, jak zůstaly na místě po jejich zásahu. K trvalému zadokumentování tohoto místa **mohou pořídit fotodokumentaci** tohoto místa a objektů na něm, ale za podmínky, že nebudou na místo v již vstupovat, leda by jedině tak bylo možné ochránit kriminalistické stopy před zničením. Pro účely vyhotovení úředního záznamu si policisté **dělají písemné poznámky**, mohou vytvořit nárys nebo náčrtek tohoto místa, a také mohou provést audio záznam nebo videozáznam o všech úkonech a událostech, které na místě během jejich přítomnosti proběhly.

Dále platí, že ve střeženém prostoru je zakázáno se pohybovat a jakkoliv manipulovat s věcmi, které se zde nacházejí. Zároveň je zakázáno, aby policisté a jiné osoby na místo dále vstupovaly, jedly na tomto místě, pily, používaly sociální zařízení nebo zde něco odhazovaly. Nedodržení některého z těchto pravidel by mohlo zkomplikovat následující vyšetřování.

V policejní praxi platí také pravidlo, že policejní hlídka, která se dostavila na místo jako první, velí celému zákroku, resp. její velitel, do doby, než se dostaví policista s vyšší pravomocí. Tomuto policistovi, který je nově odpovědný za provedení zákroku a ohledání místa události, velitel prvosledové hlídky předá veškeré informace, které se do této doby podařilo zjistit.

Po ukončení všech činností na místě se hlídka vrátí na obvodní oddělení a sepíše zde úřední záznam o průběhu zásahu a o činnostech prvosledové hlídky.

3.3 Hlásná služba z místa zásahu

Jedná se o tok informací z místa zásahu na operační středisko a zpět. Následuje po provedení, anebo v průběhu předchozích úkonů a opatření. Jde tak o trvalou komunikaci mezi prvosledovou hlídkou, byť přerušovanou, prováděním úkonů a opatření na místě zásahu mezi prvosledovou hlídkou a operačním střediskem konkrétního územního celku PČR. Během této komunikace označované také jako „hlášení“ dochází mezi hlídkou a policistou operačního střediska k intenzivnímu předáváním informací radiostanicí nebo mobilním telefonem o všem, co bylo zjištěno na místě činu a je důležité pro přijetí dalších úkonů a opatření.

Hlášení musí obsahovat zejména tyto údaje:¹⁷

- 1) kdo a odkud hlášení podává
- 2) co se stalo
- 3) kde je místo činu
- 4) jaká opatření již byla provedena
- 5) jaká opatření je ještě nutno provést
- 6) co je známo o pachateli (popis, SPZ motorového vozidla apod.)
- 7) zda je nutná přítomnost výjezdové skupiny na místě činu
- 8) další okolnosti dle případu a situace.

1) **KDO A ODKUD HLÁŠENÍ PODÁVÁ** – tato část hlásné povinnosti spočívá v tom, že hlídka uvede svůj volací znak, a kde se nachází, přesněji řečeno skutečnou adresu nebo provede popis místa a určí příjezdovou trasu.

2) **CO SE STALO** – v této části hlášení jeden z policistů uvede a popíše, co na místě zjistili, zda je podezření na spáchání nějakého trestného činu, zda je na místě pachatel, poškozený, zraněné osoby a uvede také, zda je třeba lékařské pomoci nebo pomoc HZS, záchranářů nebo jiných specialistů.

---

¹⁷ SUKANÝ L.: *Soubor učebních dokumentů ZOP typ A*, 1. vydání, Praha, Ministerstvo vnitra ČR, 2015, str. 10/20

- 3) **KDE JE MÍSTO ČINU** – policisté informují operační středisko o skutečném místě činu, protože se v policejní praxi stává, že jsou voláni na místo, kde se nachází oznamovatel, ale místo činu může být poměrně vzdálené. Jedná se o případy, ve kterých lze mít podezření na trestnou činnost a místo činu je v lesním masívu, v polích či jiném terénním útvaru, anebo kdy oznamovatel z místa činu utekl pro ochranu svého života a zdraví.
- 4) **JAKÁ OPATŘENÍ JIŽ BYLA PROVEDENA** – jedná se o shrnutí veškerých činností, které zasahující policisté na místě provedli od jejich příjezdu, až do podání hlášené služby, případně jaké další činnosti budou z jejich strany následovat.
- 5) **CO JE ZNÁMO O PACHATELI** – sdělení operačnímu středisku veškeré informace, které byly doposud o pachateli zjištěny (popis, SPZ vozidla apod.), avšak nemusí být ověřena jejich pravdivost. Jedná se o taktický aspekt, kdy mohou být tyto informace (i když neověřené) předány dalším hlídkám a je možné vyhlásit po této osobě či věci pátrání.¹⁸
- 6) **ZDA JE NUTNÁ PŘÍTOMNOST VÝJEZDOVÉ SKUPINY NA MÍSTĚ ČINU** – nebo, zdali bude ohledání provedeno za použití sil a prostředků obvodního oddělení PČR. Případně může v této části zasahující policista požádat o vyslání policejních specialistů, jako např. kynologů, pyrotechniků apod.
- 7) **DALŠÍ OKOLNOSTI DLE PŘÍPADU A SITUACE** – dle povahy a potřeb každého individuálního zákroku.

Hlásnou službou informují zakročující policisté Operačního střediska, nebo dozorčího obvodního/místního oddělení PČR (dále jen základna), do jehož místní příslušnosti spadá daná věc. Policisté podávají průběžně zprávy o situaci na místě činu, způsobu řešení události, ale i o potřebě posil, asistenci jiných složek integrovaného záchranného systému (dále IZS), anebo policejních specialistů (pyrotechniků, kynologů, apod...)

---

¹⁸ SUKANÝ L.: *Soubor učebních dokumentů ZOP typ A*, 1. vydání, Praha, Ministerstvo vnitra ČR, 2015, str. 10/20-21

Operační důstojník na jejich žádosti, zejména o vyslání posil nebo specialistů, co nejdříve od obdržení požadavku reaguje a snaží se v nejkratším možném čase vyslat potřebné síly a prostředky k součinnosti s prvosledovou hlídkou, která na místě zásahu pracuje. Po provedení hlásné služby se zakročující policisté řídí pokyny operačního důstojníka do doby, než se na místo dostaví policista, který převezme odpovědnost za provedení dalších úkonů nebo ohledání místa. Po návratu na základnu sepíší o celém průběhu zákroku úřední záznam, ve kterém popíší, co se dělo po jejich příjezdu na místo, jak probíhal zásah, jaké úkony provedly a s jakými výsledky. Uvedou zde vše, co by bylo možné využít pro další objasnění věci.¹⁹

Hlásná služba se v podmínkách PČR provádí zpravidla mobilními radiostanicemi, které mají policisté nainstalované ve služebních vozech, anebo za pomoci ručních radiostanic, které mají při sobě. Je třeba podotknout, že u ručních radiostanic je omezen jejich výkon, tudíž mají podstatně menší dosah vysílaného signálu, a také kapacitu baterie oproti radiostanicím vozidlovým.

Dnes Policie ČR používá radiostanice od firmy Matra, které nabízí ještě jednu formu komunikace s operačním střediskem, a to formu rychlých přednastavených SMS zpráv, které jsou hojně využívány např. pro oznámení příjezdu hlídky na místo. Výhoda těchto rychlých zpráv je, že hlídka nezahlcuje společný komunikační kanál méně důležitými zprávami a pro hlídku je rychlejší poslat zprávu za použití jednoho tlačítka na radiostanici, než mluvit do mikrofону radiostanice. Toto může být rozhodující např. u zadržení pachatele, který se snaží z místa KRU utéct.

Zároveň jsou radiostanice firmy Matra vybaveny nouzovým červeným tlačítkem, určeným pro případ, že se policisté dostanou do nouze a potřebují urgentní pomoc, ať se jedná o posily nebo zdravotnickou pomoc.

3.4 Výjezdová skupina SKPV

Výjezdová skupina služby kriminální police a vyšetřování (dále jen SVS) je složena ze zkušených policistů a specialistů, kteří provádí prvotní úkony na místech spojených

---

¹⁹ SUKANY L.: *Soubor učebních dokumentů ZOP typ A*, 1. vydání, Praha, Ministerstvo vnitra ČR, 2015, str. 10/20–21

s trestným činem a zpracovávají závažnou trestnou činnost. Při vyslání provádí převážně vyhledávání, výslech svědků a pachatelů, zajištění důkazních materiálů a celkové zadokumentování trestné činnosti. Následující rozdělení je vztaženo ke krajskému ředitelství Policie hlavního města Prahy. Je možné, že v jiných krajích republiky může docházet k rozdílům složení.

Do SVS jsou zařazeni:

- **VYŠETŘOVATEL** – Je to policejní orgán, který provádí vyšetřování a vykonává dohled nad vyšetřováním. Po skončení vyšetřování podává návrh státnímu zástupci na podání obžaloby. Tento policista si také přebírá zajištěné místo činu od prvosledových hlídek nebo hlídek místního oddělení, které místo zásahu střeží, a tím se stává velitelem zákroku a zodpovídá za správné provedení činností na místě. Stává se vedoucím SVS. Dále také informuje operační středisko a služebního funkcionáře o celkovém vývoji na místě činu.

„Vedoucí výjezdové skupiny je povinen:

- *oznámit nástup a ukončení výjezdové skupiny operačnímu důstojníkovi,*
- *provést při nástupu služby kontrolu výzbroje a výstroje policistů výjezdové skupiny, překontrolovat a převzít další prostředky, určené pro činnost výjezdové skupiny,*
- *po příjezdu výjezdové skupiny na místo činu udržovat spojení s operačním střediskem a podávat mu předběžná hlášení a informace,*
- *vyžadovat podle potřeby prostřednictvím operačního důstojníka operačního střediska zajištění účasti konzultantů nebo znalců, dalších příslušníků policie nebo jiných orgánů, případně provedení služebních úkonů a opatření mimo místo činu,*
- *zajistit důsledné provádění dokumentace a všech prováděných služebních úkonech,*
- *informovat o situaci vedoucího pracovníka věcně a místně příslušného nižšího organizačního článku policejního orgánu a předat mu zpracovaný dokumentační materiál.*²⁰

---

²⁰ STRAUS, J. a kol. *Kriminalistická taktika*. 2. Vydání, Plzeň, Aleš Čeněk s.r.o., 2008, str. 80–81.

- **OPERATIVEC** – Je to příslušník SKPV, který provádí operativní činnost na místě a v jeho bezprostředním okolí. Získává poznatky k trestné činnosti a zjišťuje jeho pachatele, tak aby podklady, které získá, vedly k zahájení trestního stíhání konkrétního pachatele. Operativním šetřením se snaží zjistit podrobnosti o události, pohybu osob, případné svědky události, typuje si možné pachatele a prověřuje jejich alibi.
- **KRIMINALISTICKÝ TECHNIK** – je to policejní specialista se zaměřením na vyhledávání, dokumentování a zajišťování kriminalistických stop. Tento policista na místě provádí ohledání místa činu, jeho dokumentaci a následný sběr a zajištění důkazních materiálů. U komplikovaných zákroků nebo při velké rozloze místa je možné povolat další kriminalistické techniky ke spolupráci.
- **ŘIDIČ SVS** – Je využíván ostatními členy SVS k tomu, aby na místo jejich působení, zpravidla ohledání místa činu, dopravil další potřebný materiál a prostředky potřebné k ohledání místa.²¹

SVS vyjíždí pouze na taková místa kriminalisticky relevantních událostí, kde je podezření, že byl spáchán zvlášť závažný zločin.

Pokud se jedná o přestupky či jiné správní delikty, je vyšetřování a další činnost na místě ohledání v dikci policistů z obvodního oddělení, kteří si mohou vyžádat součinnost kriminalistického technika, pokud nedokážou vyhledat a zajistit kriminalistické stopy, a místo ohledání zadokumentovat pomocí vlastních sil a prostředků.

Dále je možné, že na místo činu bude vyslán pouze tzv. „malý výjezd“ SVS. V tomto případě je do SVS zpravidla začleněn řidič služebního motorového vozidla, „operativec“ a kriminalistický technik.

K tomu dochází u případů, ve kterých v rámci plnění prvotních úkonů prvosledových hlídek došlo k objasnění věci, zadržení pachatele apod. a nasazení kompletní výjezdové skupiny by bylo zbytečné a nevhodné. V tomto případě přebírá vedení zásahu „operativec“ SVS.

Rozhodnutí, jak velký výjezd bude na daný případ nasazen záleží vedoucím SVS a v mimopracovní době na operačním důstojníkovi.

²¹ NĚMEC M.: *Kriminalistická taktika pro policisty a studenty policejní akademie České republiky*, 1. vydání, Praha, ABOOK, 2017, str. 219-221

SVS má několik typů podle specialistů, které se v dané výjezdové skupině nacházejí, a to:

1. **OBEČNÝ** – skupina, která vyjíždí k většině případu v rámci svého místního působíště, skládá se z kriminalistů sloužících na obvodních útvarech kriminální policie.
2. **KRAJSKÝ** – vyšší stupeň výjezdu, který vyjíždí k závažnějším případům v rámci kraje, skládá se z kriminalistů sloužících na krajských útvarech kriminální policie.
3. **SPECIALIZOVANÝ** – specializovaná skupina pro určitý typ trestného činu, skládá se z různých specialistů v daném oboru jak z útvarů s krajskou, nebo s celorepublikovou působností, tak z kriminalistického ústavu.²²

Rozdílnosti ve složení a využití SVS

Služba u SVS není napříč Českou republikou standardizovaná. V hlavním městě Praha jsou zřízeny minimálně čtyři výjezdové skupiny obecné SVS, jedna pro každé obvodní ředitelství, které drží 24hodinové služby. Pro dvacet čtyř hodinovou směnu jsou policisté SVS k dispozici na útvaru policie, přesněji řešeno operačnímu středisku daného obvodního ředitelství.

V jiných krajích republiky (např. Jihočeský kraj) se obecná SVS skládá z policistů zařazených na různých odděleních kriminální policie, kteří plní úkoly SVS v rámci tzv. „dosahů“. V praxi se jedná o to, že i když tito policisté ukončí svojí standartní pracovní dobu, nemají své osobní volno. Místo tohoto volna jsou v pohotovosti, tedy na telefonickém spojení, dostávají služební motorové vozidlo a mají za povinnost být připraveni a kdykoli provádět výkon služby, pokud je o to požádá důstojník operačního střediska. Zároveň se musí v co nejkratší možné době dostavit na místo činu nebo na operační středisko. Krajské a specializované výjezdy jsou vedeny formou dosahu na celém území České republiky.

Tyto modely SVS mají zásadní rozdíl v dojezdovém čase v porovnání s Hlavním městem Praha a dalšími kraji. V Praze se kriminalistický výjezd zpravidla dokáže

---

²² NĚMEC M.: *Kriminalistická taktika pro policisty a studenty policejní akademie České republiky*, 1. vydání, Praha, ABOOK, 2017, str. 219-221

dostavit na místo rychleji než v jiných krajích ČR a přijedou všichni členové SVS najednou. Tím nedochází ke zdlouhavým prostožům a urychlí se začátek i průběh ohledání místa činu a také celého vyšetřování. Tento model byl v Praze nastaven pro zvýšení efektivnosti plnění úkolů SVS z důvodu vyššího nápadu trestné činnosti.

V ostatních krajích, kde je SVS provozován formou dosahu, je časová prodleva, co se týká dojezdu na místo oproti modelu pražskému. Pro ostatní krajské ředitelství PČR je druhý model výhodnější z pohledu hospodárnosti nižší ekonomické náročnosti těchto územních celků. U tohoto modelu dvaceti čtyř hodinové služby koná pouze kriminalistický technik, který je využíván pokud nevyjíždí s SVS SKPV k plnění dalších úkolů.

4 Práce kriminalistického technika na místě zásahu prvosledové hlídky

Práce kriminalistického technika na místě, kde zasahovala prvosledová hlídka (dále je místo činu) spočívá převážně v tom, že musí zadokumentovat místo činu a zajistit veškeré důkazní materiály, které se na místě činu nacházejí. K tomu kriminalistický technik využívá kriminalistickou metodu a to „**OHLEDÁNÍM MÍSTA ČINU**“.

Pojem OHLEDÁNÍ: „*Je to specifická metoda, kterou se na základě bezprostředního pozorování zkoumá, hodnotí a podchycuje materiální situace nebo stav objektů, majících vztah k prověřované události, za účelem jejího poznání a získání důkazů, jakožto i dalších informací důležitých pro trestní řízení.*“²³

Tato specifická kriminalistická metoda v sobě zahrnuje různé postupy ohledání, uvádí se v ní, jaké úkony je třeba provést během ohledání, a jaké technické prostředky je možné využívat. Ohledání místa činu je velmi důležitý proces, kterým se vyhledávají, zajišťují

a dokumentují všechny vyhledané kriminalistické stopy, které lze využívat pro následující vyšetřování konkrétní události. Případné chyby během ohledání místa jsou neodstranitelné a mívají zpravidla veliký negativní dopad na objasnění případu.

Podstata ohledání místa spočívá v tom, že policejní orgány, tedy i kriminalistický technik, bezprostředně svými smysly poznávají fakta o událostech a jejich charakteru, které mají kriminalisticko-taktický význam. Ohledání v sobě zahrnuje nejenom pozorování a zkoumání, ale také i postupy, kterými lze dosáhnout účelu ohledání. Takovými postupy jsou různá měření, vážení, porovnávání, zkoumání objektů, experimentování a obdobné postupy. Postup, prostředky a vyhledané kriminalistické stopy se během ohledání průběžně fotograficky nebo obdobně dokumentují, jakož i výsledky ohledání. V tomto případě máme na mysli postup podle trestního řádu. V případech, ve kterých je ohledání místa činu prováděno podle zák. č. 141/1961 Sb., Trestní řád, se jedná o trestně právní úkon a je spojen s konkrétním trestným činem.²⁴

Ohledání, zejména pak ohledávání jiných míst, které nejsou trestnými činy však nemusí provádět jen kriminalistický technik. Pokud jsou na místě činu prvosledové

²³ NĚMEC M.: *Kriminalistická taktika pro policisty a studenty policejní akademie České republiky*, 1. vydání, Praha, ABOOK, 2017, str. 194

²⁴ STRAUS, J. a kol.: *Kriminalistická taktika*, 2. vydání, Plzeň, Aleš Čeněk s.r.o., 2008, 68 - 69str.

hlídky a pokud je to nutné, např. proto, že by došlo ke zničení kriminalistických stop nebo zániku místa události, mohou ohledání nebo alespoň část ohledání, provést také oni. Prvosledové hlídky provádět ohledání místa nebo věci podle zák. č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, kde se v: **§ 67 „Získávání informací v souvislosti s odhalováním a šetřením přestupků“** se uvádí v odst. 2): „Policista je dále oprávněn provádět ohledání místa přestupku, ohledání věci mající vztah ke spáchanému přestupku a v souvislosti s tím zjišťovat a zajišťovat stopy,“²⁵ Mimo prvosledových hlídek je nutno upozornit na to, že ohledání místa může provést také policista místního resp. obvodního oddělení PČR.

Dále je nutno zmínit tu skutečnost, že policisté prvosledových hlídek nejsou dostatečně vybaveni, ať teoreticky, tak i materiálně proto, aby mohli v plném rozsahu a odborně vyhledávat a zajišťovat kriminalistické stopy. Přesto na místě činu, mohou některé kriminalistické stopy ochránit před zničením a provést jejich dokumentaci. Mimo to je důležité zmínit také ten fakt, že všichni policisté se musí při výkonu svého zaměstnání řídit také interními akty řízení, které jsou určeny pouze pro služební účely PČR a mimo jiné jim do jisté míry vytyčují rozsah jejich působnosti.

Interní akty umožňují fungování policie a jsou v souladu s trestním řádem. Upravují konkrétní postup policejních orgánů při vyhledávání, ohledání a zajištění místa činu, předmětů a stop, a dále při provádění kriminalistických expertíz. Dále jsou v nich uvedeny povinnosti kriminalisticko-technických pracovišť, které policejní orgán provádí určitou činností. Dále určuje jejich místní, věcnou a funkční příslušnost. Taktéž je zde uvedeno složení a činnost výjezdových skupin a metodika postupu při prověřování a vyšetřování.

4.1 Ohledání místa činu

Ohledání místa provádí zpravidla kriminalistický technik, který je školen, vycvičen a má potřebné způsobilosti, což je policista, který je k tomu vyškolen, vycvičen a má potřebné znalosti, schopnosti a dovednosti včetně profesních zkušeností. Právě z úkonů provedených v rámci ohledání místa činu jsou získávány základní informace o skutečnostech, které se na místě udály, a ze kterých je možné následně odvodit právní kvalifikaci skutku. Informace získané při ohledání místa činu jsou jedinečné a vztahují

---

²⁵ŠKODA J., VAVERA F., ŠMERDA R.: *Zákon o policii s komentářem*, 2. vydání, Plzeň, Aleš Čeněk s.r.o., 2013, str. 258 - 261

se ke konkrétní události a místu. V rámci ohledání místa činu se realizují úkony důležité pro následné vyšetřování a trestní řízení. Odborná kriminalistická literatura k tomu uvádí, že: „...jedná se o samostatný procesní úkon, který může být v přímé souvislosti s jinými procesními úkony (jako např. domovní prohlídka), anebo souvisí s plněním jiných úkolů policie (např. operativně pátrací činnosti).“²⁶

K ohledání místa činu se využívá jako základní metoda, obecná metoda „**PŘÍMÉHO POZOROVÁNÍ**“. Tato metoda spočívá v tom, že policista, který se na místě ohledání nachází, svými smysly vnímá místo ohledání, objekty, které se zde nacházejí nebo děje, které zde mohou probíhat. Vše si pak ukládá do paměti, tak aby je bylo možné opět vyvolat a reprodukovat do služebních záznamů a písemností.

Účelem ohledání místa činu je mimo jiné i zjištění základních informací o KRU, a to z kriminalistických stop, na jejichž základě je možno odpovědět na níže uvedených sedm základních kriminalistických otázek, které zní:

1. **Kdo?**
2. **Co?**
3. **Kde?**
4. **Kdy?**
5. **Jak?**
6. **Proč?**
7. **Čím?**²⁷

Na otázku „**Co?**“ bychom měli získat základní odpověď, tedy co bylo spácháno? K tomu, zda se jedná o trestný čin nebo jiný protiprávní delikt nebo o jinou událost jsou vždy vytyčovány základní kriminalistické a vyšetřovací verze, které mohou dát jen v některých případech odpověď na tuto otázku. Lze uvažovat, že jde o trestný čin, a pak spadá takový skutek do dikce PČR a bude provedeno ohledání místa činu. Nebo nejde o trestný čin, a pak se provádí úkony směřující k předání věci jiným orgánům. Avšak i v tomto případě, kdy nejde o delikt relevantní pro policii není vyloučeno, že ohledání bude provedeno.

Kdo čin spáchal? Odpověď na tuto otázku je základním cílem práce policie. Na základě ohledání místa činu jsou shromažďovány podstatné informace vedoucí ke

---

²⁶ NĚMEC M.: *Kriminalistická taktika pro policisty a studenty policejní akademie České republiky*, 1. vydání, Praha, ABOOK, 2017, str. 194

²⁷ STRAUS, J. a kol.: *Kriminalistická taktika*, 2. vydání, Plzeň, Aleš Čeněk s.r.o., 2008, 66 – 67str.

zjištění konkrétní osoby pachatele. Zjištěné informace z místa mohou vytvořit modus operandi, který napomáhá k odhalení pachatelů na základě jejich typických vzorců chování, zvyků a vlastností. Otázka „Kdo?“ se také vztahuje k oběti, poškozenému, svědkovi či spolupachatelům ve smyslu, která konkrétní osoba je v tomto konkrétním skutku poškozeným, a kdo svědkem události.

Kdy byl čin spáchán? Doba spáchání vyšetřované události je důležitá pro řádné objasnění věci. Určení co nejpřesnější doby spáchání činu umožňuje policistům přijmout odpovídající opatření k rychlému vypátrání podezřelé osoby, snížení počtu osob, které se činu mohly dopustit. Stanovení času spáchání umožňuje osobám nevinným získat alibi a osobám podezřelým tyto alibi vyvrátit. Čas, kdy k činu došlo rozhoduje také o tom, zda bude vůbec možné na místě činu získat nějaké kriminalistické stopy. Čas spáchání a doba, která od něj uplynula od nahlášení případu jsou zásadní faktory, které ovlivňují vyřešení případu. Z taktického hlediska můžeme informace získat na místě činu z různých zdrojů, kterými jsou např. data korespondence, stav osvětlení, vytvoření posmrtné skvrny na těle, ze stavu různých pokrmů nebo z vývojových stádií hmyzu.

Kde byl čin spáchán? Konkrétní místo činu je někdy složité určit, zejména u trestných činů pokračujících, protože se může stát, že si oběť nebo pachatel na všechna místa nevzpomene. Při ohledání místa činu může dojít ke zjištění, že se nejedná o místo činu, tedy místo, kde byl čin spáchán, ale o místo nálezu. Z tohoto důvodu je potřeba nutně provádět ohledání místa činu v širším okolí a věnovat pozornost i případným negativním okolnostem.²⁸

Jak byl čin spáchán? Na základě zajištěných stop a informací z ohledání místa činu lze zjistit, jakým způsobem bylo vyšetřované protiprávní jednání spáchané. Tato otázka se zaměřuje na zjištění přesného průběhu událostí dle časové osy skutku, a to od doby započetí protiprávního jednání, kterým může být i příprava nebo organizátorství k trestnému činu, až do doby jeho samotného spáchání, popřípadě dalšího pokračování (recidiva)- snad pokračující trestné činy.

Čím byl čin spáchán? Za pomoci čeho? Při ohledání místa činu mohou být nalezeny stopy určující, že pachatel ke spáchání skutku použil nějaký nástroj. Toto zjištění má významnou váhu pro pátrání po pachateli. Charakter použití nástrojů, zbraní a

---

²⁸ STRAUS, J. a kol.: *Kriminalistická taktika*, 2. vydání, Plzeň, Aleš Čeněk s.r.o., 2008, 66 – 67str.

prostředků nám umožní vytvořit si představu o okruhu pachatelů a o prostředí, ve kterém je hledat. Zároveň se na tomto nástroji stále mohou nacházet důkazní materiály, které by mohly identifikovat konkrétního pachatele.

Proč byl čin spáchán? Jinak řečeno, jaký byl „**MOTIV**“ pachatele? Motiv činu je velmi podstatnou okolností a při ohledání místa činu můžeme z řady stop odvodit pachatelův motiv, tedy co ho zajímalo např. finanční hotovost přepadené osoby, msta, sexuální ukojení apod. Na motiv nás mohou také upozornit i negativní okolnosti, které jsou výsledkem zakrývání činu pachatelem. Pod negativními okolnostmi rozumíme skutečnosti, které byly zjištěny, ale jsou v logickém rozporu se situací na místě činu.²⁹

Těchto sedm kriminalistických otázek uvádí prakticky každá kriminalistická literatura. Ale v policejní praxi a na policejních školách jsou policisté upozorňováni i na další, i když nepsanou kriminalistickou otázku, kterou je třeba si klást už z taktického hlediska vyšetřování případu. Získaná odpověď je důležitá také pro právní kvalifikaci skutku. Tou otázkou je: „*S kým?*“.

Tato otázka by měla přinést odpověď na případné spolupachatele nebo pomocníky, kteří se na činu s hlavním pachatelem podíleli. Spolupachatelství je velice častým jevem a značně mění právní kvalifikaci skutku. Místo jednoho pachatele můžeme zjistit, že se jednalo o organizovanou skupinu, že pachatel činil přípravu, a že mu pomáhaly jiné osoby, že byl k činu naveden apod., kdy se zvyšuje trestní sazba pro odsouzené pachatele.

4.2 Druhy ohledání

Ohledání se koná za předpokladu, že májí být přímým pozorováním objasněny skutečnosti důležité pro trestní stíhání.³⁰

K této činnosti jsou vyčleněni policejní specialisté, ale v některých případech se na něm budou podílet prvosledové hlídky, nebo dokonce pátrací skupiny policistů (letecká

---

²⁹ STRAUS, J. a kol.: *Kriminalistická taktika*, 2. vydání, Plzeň, Aleš Čeněk s.r.o., 2008, 66 – 67str.

³⁰ NĚMEC M.: *Kriminalistická taktika pro policisty a studenty policejní akademie České republiky*, 1. vydání, Praha, ABOOK, 2017, str. 195-201

havárie). Kriminalistika proto uvádí, že ohledání, tedy kriminalistickou praktickou činnost lze dělit podle předem stanovených hledisek.

Pak kriminalistika rozděluje ohledání podle dvou základních hledisek, a to na ohledání:

A. Podle ohledávaného objektu

B. Podle posloupnosti ohledání

Ad. a) Ohledání můžeme rozdělit také podle **charakterů OHLEDÁVANÉHO OBJEKTU** na:

1. Ohledání místa činu
2. Ohledání místa mimořádné události
3. Ohledání jiných kriminalisticky významných míst
4. Ohledání mrtvoly a místa jejího nalezení
5. Ohledání předmětů
6. Ohledání stop
7. Ohledání dokumentů
8. Ohledání výpočetní techniky
9. Ohledání zvířat
10. Ohledání těla živé osoby³¹

OHLEDÁNÍ MÍSTA ČINU – je v policejní praxi nejčastějším druhem ohledání. Jedná se o ohledání určité části území, objektu, místnosti či jiného prostoru, které je prováděno v souvislosti se spáchaným trestným činem. Provádí se za účelem objasnění všech vzájemných souvislostí, za jejichž pomocí zjistíme mechanismus činu, a také zjištění a zajištění všech kriminalistických stop pro odhalení pachatele.³²

OHLEDÁNÍ MÍSTA MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI – jde prakticky o ohledání místa činu s tím, že se provádí na místech, na kterých došlo k mimořádné události, kterou je dle zák. č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému:

³¹ NĚMEC M.: *Kriminalistická taktika pro policisty a studenty policejní akademie České republiky*, 1. vydání, Praha, ABOOK, 2017, str. 195-201

³² STRAUS, J. a kol.: *Kriminalistická taktika*, 2. vydání, Plzeň, Aleš Čeněk s.r.o., 2008, 68 – 70str.

„...událost, která značnou měrou ohrožuje nebo narušuje společenské zájmy, při které došlo, nebo mohlo dojít ke ztrátám na životech, ke zranění osob nebo k velkým hmotným škodám. Mimořádná událost může být i taková událost, která sice nedosahuje takové intenzity, ale vzhledem k současné mezinárodní, politické, hospodářské a jiné situaci je jí třeba za takovou považovat“.³³

Účelem tohoto ohledání je vyhledání zadokumentování a zajištění kriminalistických stop důležitých pro objasnění události.

OHLEDÁNÍ JINÝCH KRIMINALISTICKY VÝZNAMNÝCH MÍST – má stejný postup jako ohledání místa činu s tím, že se ohledávají místa, která mohou mít s prověřovanou událostí příčinnou souvislost. Jedná se např. o místo, na kterém osoba jejíž alibi je prověřováno vykonávala nějakou činnost. Má stejný účel jako ohledání místa činu, a to zjistit a zajistit co nejvíce kriminalistických stop pro odhalení pachatele.

OHLEDÁNÍ MRTVOLY – v tomto případě se jedná o ohledání celého těla nebo jeho částí, které ve spolupráci s kriminalistickým technikem a dalšími pracovníky SKPV provádí na místě nálezu těla, buď soudní lékař nebo koroner. Ti se vyjadřují k příčinám úmrtí, ke způsobu usmrcení jinou osobou a výsledkem takového ohledání určují, zda smrt byla způsobena cizím zaviněním či šlo o přirozené úmrtí. Pokud se provádí ohledání mrtvoly, pak je důležité ohledat také místo pod tělem a nejbližší okolí nálezu, oděvní svršky zemřelého a také zavazadla, pokud na tomto místě byla zjištěna. Účelem tohoto ohledání je získat informace o okolnostech a pravděpodobné příčině smrti, způsobu usmrcení a o době, kdy smrt nastala.³⁴

OHLEDÁNÍ PŘEDMĚTŮ – jde o detailní ohledání konkrétních věcí pocházejících z místa činu, nebo které mají k tomuto místu souvislost. Provádí se po zajištění této věci ve specializovaných laboratořích, kdy se ohledávaný předmět detailně zkoumá. Zjišťují se tím skutečnosti, které nelze prověřit kriminalistickým technikem na místě, ale je k tomu zapotřebí zvláštních technických prostředků, kterými není kriminalistický technik běžně vybaven. Účelem tohoto ohledání je určit jejich původ a souvislost daného předmětu s vyšetřovaným trestným činem nebo podezřelou osobou.³⁵

---

³³ ZPĚVÁK A.: *Zákon o integrovaném záchranném systému komentář*, 1. vydání, Praha, Wolters Kluwer, 2019, str. 5-11

³⁴ NĚMEC M.: *Kriminalistická taktika pro policisty a studenty policejní akademie České republiky*, 1. vydání, Praha, ABOOK, 2017, str. 196-198.

³⁵ STRAUS, J. a kol.: *Kriminalistická taktika*, 2. vydání, Plzeň, Aleš Čeněk s.r.o., 2008, 70–72str.

OHLEDÁNÍ STOP – se provádí nejprve na místě činu kriminalistickým technikem a následně detailněji v laboratorních podmínkách. Kriminalistický technik na místě činu zjišťuje taktickou hodnotu stop tak, aby byl schopen odpovědět na otázku „*Jak*“. V laboratorních podmínkách se určuje procesní hodnota stop k získání odpovědi na otázku „*Kdo*“. Účelem je zjistit hodnotu jednotlivých stop a jejich možnost k využití v rámci vyšetřování případu.

OHLEDÁNÍ VÝPOČETNÍ TECHNIKY – tento druh ohledání se zabývá výpočetní technikou, a to jak z hlediska jejího hardwaru a softwaru, tak z hlediska zapojení do sítě, licenčních dokladů, smluv apod. Objektem zkoumání jsou zde nosiče informací v digitální formě nacházející se v počítačovém systému. Toto ohledání vždy provádí specializovaný pracovník SKPV nebo přizvaný znalec, jelikož neodbornou manipulací s těmito přístroji by mohlo dojít ke ztrátě dat. Účelem tohoto ohledání je zjistit a zajistit data, nacházející se na datových nosičích ohledávaného zařízení, která mají souvislost s prověřovaným skutkem.³⁶

OHLEDÁNÍ DOKUMENTŮ – se provádí proto, aby byl zjištěn obsah dokumentu, aby byla provedena jeho analýza, a také aby bylo možné na něm, pokud je to možné, vyhledat a zajistit kriminalistické stopy. V tomto případě by šlo zejména o stopy daktyloskopické, biologické nebo chemické. Účelem je povýšit předmětné dokumenty do postavení věcných nebo listinných důkazních materiálů souvisejících s vyšetřovaným případem.³⁷

OHLEDÁNÍ ZVÍŘAT – dochází tehdy, kdy je zvíře obětí protiprávního jednání. Je možné provést ohledání zběžné na místě činu za účelem získání taktických informací nebo detailní, které je nutno provádět na specializovaných pracovištích. U tohoto druhu ohledání pomáhá policistům z SKPV odborníci nebo znalci z oboru veterinárního.

OHLEDÁNÍ TĚLA ŽIVÉ OSOBY – se provádí s cílem zjistit a zadokumentovat na lidském těle stopy nebo následky trestného činu. Provádí jej zpravidla lékař nebo, pokud věc nesnese odkladu, osoba stejného pohlaví.³⁸

---

³⁶ NĚMEC M.: *Kriminalistická taktika pro policisty a studenty policejní akademie České republiky*, 1. vydání, Praha, ABOOK, 2017, str. 195-200

³⁷ STRAUS, J. a kol.: *Kriminalistická taktika*, 2. vydání, Plzeň, Aleš Čeněk s.r.o., 2008, 72–73str.

³⁸ NĚMEC M.: *Kriminalistická taktika pro policisty a studenty policejní akademie České republiky*, 1. vydání, Praha, ABOOK, 2017, str. 195-200

Ad. b) OHLEDÁNÍ PODLE POSLOUPNOSTI se dělí ohledání na:

1. Ohledání prvotní
2. Ohledání opakované
3. Ohledání doplňující³⁹

OHLEDÁNÍ PRVOTNÍ se provádí jako první ohledání místa nebo objektu ve stejné vyšetřované věci. Je to nejdůležitější zdroj informací nacházejících se na místě činu. U tohoto druhu ohledání máme největší šanci nalézt všechny potřebné důkazní materiály, které zde byly zanechány pachatelem, jelikož místo činu doposud nebylo narušeno vnějšími vlivy. Kvalita ohledání záleží i na včasném příjezdu na místo činu, ideálně bezprostředně po jeho spáchání, nebo alespoň co nejdříve od oznámení události policii. Nelze opomenout ani dodržení taktických zásad chování na místě činu, což je třeba opakovaně připomínat i prvosledovým hlídkám policie.

OHLEDÁNÍ OPAKOVANÉ je ohledání, které se provádí na témže místě jako ohledání prvotní. Provádí se opakovaně, tedy znova, což nastává v případech, kdy prvotní ohledání nebylo provedeno kvalitně, ať už z důvodu lidské chyby nebo přírodních živlů. Opakované ohledání je vždy provedeno v celém rozsahu jako ohledání prvotní. Problém

u opakovaného ohledání je, že vzhledem k časovému odstupu od spáchání trestného činu dochází a vzhledem k již proběhlé činnosti policistů na místě činu, došlo ke změnám struktury místa činu a kriminalistické stopy mohly být zničeny nebo pozměněny.

OHLEDÁNÍ DOPLŇUJÍCÍ je ohledání, kterým se doplňuje ohledání prvotní. Provádí se ve výjimečných případech, kdy se šetřením ve věci (např. z výslechu osoby) zjistí, že se na místě činu nachází věc důležitá pro trestní řízení, nebo kriminalistické stopy, a tomuto místu se při prvotním ohledání nevěnovala dostatečná pozornost. Při doplňujícím ohledání se neprovádí ohledání celého místa činu, ale pouze jeho výseče či přímo konkrétního předmětu.⁴⁰

---

³⁹ NĚMEC M.: *Kriminalistická taktika pro policisty a studenty policejní akademie České republiky*, 1. vydání, Praha, ABOOK, 2017, str. 200

⁴⁰ NĚMEC M.: *Kriminalistická taktika pro policisty a studenty policejní akademie České republiky*, 1. vydání, Praha, ABOOK, 2017, str. 200-201

Ohledání místa činu má nejen svoji posloupnost, ale také jednotlivé **FÁZE OHLEDÁNÍ**. Těmi jsou:

- a) Orientační ohledání
- b) Detailní ohledání
- c) Závěrečná fáze ohledání⁴¹

ORIENTAČNÍ OHLEDÁNÍ – je fáze, kterou označujeme také jako fázi statickou, do které řadíme i fotografickou dokumentaci prostoru před zásahem policistů. Jinak řečeno jde o fázi ohledání, ve které se policisté, aniž by vstoupili na místo činu, orientují na místě, sledují, kde se co nachází, pozorují děje, které zde probíhají a místo ohledání, jak výše uvedeno dokumentují, aniž by do prostoru budoucího ohledání vstoupili. Obdobné je to u ohledání ostatních objektů. Získávají se základní informace o místě činu a určuje se nejvhodnější postup ohledání.

DETAILNÍ OHLEDÁNÍ – následující fáze začíná tím, že vedoucí SVS rozhodne o způsobu provedení ohledání místa činu a rozdělí konkrétní úkoly jednotlivým policistům.

Během fáze detailního ohledání se využívají tyto základní způsoby ohledání:

- a. Ve směru předpokládaného pohybu pachatele – pokud je známo
- b. Koncentrický – spirálový postup od krajů do středu (např. vloupání)
- c. Excentrický – spirálový od středu ve krajům (např. vražda)
- d. Frontální – postup v tzv. rojnici vhodný v přehledném terénu (např. havárie)
- e. Kruhový – jako frontální, kdy jeden konec rojnice je ve středu kružnice a druhý opisuje její vnější okruh (např. exploze)
- f. Rajónový – místo se rozdělí na sektory, které se ohledávají samostatně⁴²

Pokud to situace dovolí, tak se zpravidla povede ohledání *ve směru předpokládaného pohybu pachatele*, pokud je tento pohyb možno určit orientačním

---

⁴¹ NĚMEC M.: *Kriminalistická taktika pro policisty a studenty policejní akademie České republiky*, 1. vydání, Praha, ABOOK, 2017, str. 213-226

⁴² SUKANY L.: *Soubor učebních dokumentů ZOP typ A*, 1. vydání, Praha, Ministerstvo vnitra ČR, 2015, str. 10/23

ohledáním místa činu. Z taktického hlediska se nedoporučuje měnit jednou zvolený způsob ohledání, jelikož by mohlo dojít k opomenutí ohledání některých úseků. Policisté provádějící ohledání postupují dle instrukcí vedoucího SVS a snaží se nalézt a zajistit co nejvíce důkazních materiálů, které je možné za daných podmínek objevit.

Ohledání je nutno vždy dokončit, a to i v případě, kdy by byla nalezena stopa označující konkrétního pachatele. Během ohledání se veškeré zjištěné informace pečlivě dokumentují, aby nedošlo k jejich opomenutí, a to i negativní vlivy, které provedení ohledání ztížily (např. špatné povětrnostní podmínky).

ZÁVĚREČNÁ FÁZE OHLEDÁNÍ – během této fáze se vyhodnocují postupy a výsledky ohledání a je prováděna závěrečná kontrola úplnosti ohledání. Veškeré zajištěné stopy jsou pečlivě zabaleny a označeny, aby nedošlo k jejich záměně nebo zničení. Zároveň se zpracovává dokumentace. Po provedení veškerých úkonů rozhodne vedoucí SVS o ukončení prací na místě činu a přesunu všech složek na příslušné oddělení ke zpracování nezbytných písemností.⁴³

Závěrem je nutno podotknout, že prvosledové hlídky svým jednáním a činnostmi na místě konkrétní události mohou pozitivně nebo negativně ovlivnit výsledek ohledání. Proto je nutné, aby policisté těchto hlídek kriminalistického technika a vedoucího výjezdu SVS SKPV informovali o tom, kde se pohybovali, co se změnilo do příjezdu výjezdové skupiny, kde se některé objekty nacházely v době, před zásahem, pokud si to pamatují. Krátce řečeno, policisté prvosledových hlídek mají předat členům SVS kompletní a pravdivé informace o průběhu jejich zásahu a o všem, co se na místě do jejich příjezdu stalo a co by mohlo ovlivnit průběh a výsledek ohledání.

---

⁴³ NĚMEC M.: *Kriminalistická taktika pro policisty a studenty policejní akademie České republiky*, 1. vydání, Praha, ABOOK, 2017, str. 213-226

5 Vyhledávání a zajišťování kriminalistických stop

Vyhledávání a zajišťování kriminalistických stop je poměrně náročná činnost, kterou v podmínkách PČR provádějí k tomu vyškolení specialisté, jak výše uvedeno – kriminalističtí technici. Policisté prvosledových hlídek mohou tyto specialisty upozorňovat na viditelné stopy, které zaregistrovali během zásahu. Sami by mohli tyto stopy zajistit snad jen fotograficky nebo na videozáznam, protože k zajišťování kriminalistických stop nejsou materiálně vybaveni.

Složitost vyhledávání a zajišťování kriminalistických stop je dána jejich druhy, a také tím, že značná část kriminalistických stop jsou stopy skryté (latentní) a je třeba je zviditelnit, nebo dokonce jsou tak skryté, že lze jen na základě zkušeností a studia odborné literatury předpokládat, že se tam vyskytují (např. pachová stopa).

Co se týká vyhledávání kriminalistických stop, to nečiní potíže zpravidla u stop, které jsou viditelné. Avšak u stop latentních nezbytné tyto stopy vhodnými prostředky vyvolat, tedy zviditelnit. K tomu složí tyto prostředky:

- a) Fyzikální
- b) Chemické
- c) Fyzikálně chemické⁴⁴

Ad a) Fyzikální – jedná se o fyzické nanášení jemného prášku na místo, kde je očekávaná stopa za pomoci štětečku či jiného vhodného nástroje. Materiál stopy zachycuje prášek, a tak dochází k jeho zviditelnění. Prášků pro zviditelnění existuje velké množství dle druhu materiálu a stop. Také existují prášky magnetické, nebo fluorescenční. Za použití této metody nedochází k narušení stopy

Ad b) Chemické – jedná se o použití chemikálie ke zviditelnění stopy, kdy dochází k chemické reakci mezi stopou a použitým prostředkem. Při použití této metody dochází k nevratnému poškození stopy.

Ad c) Fyzikálně chemické – obdobný prostředek jako fyzikální, jenom se na stopu nenanáší prášek, ale částice uvolňované z chemikálie jako např. jód. Jedná se opět o

---

⁴⁴ KONRÁD Z., PORADA V., STRAU J., SUCHÁNEK J.: *Kriminalistika teorie metodologie a metody kriminalistické techniky*, 1. vydání, Plzeň, Aleš Čeněk s.r.o., 2014 str. 99-102

destruktivní prostředek, který nevratně poškodí stopu. Využívá se především na plochách, kde by bylo nanášení prášku nemožné, nebo nevhodné.

Pokud jsou stopy zviditelněné nebo jsou viditelné je možné takové stopy zajistit. Kriminalistická věda ve spolupráci s kriminalistickou praxí doporučuje tyto postupy zajišťování:

- a) **IN NATURA**
- b) **ODDĚLENÍM OD CELKU**
- c) **ZAJIŠTĚNÍM NA DAKTYLOSKOPICKÉ FÓLIE**
- d) **STĚREM**
- e) **FOTOGRAFICKY**⁴⁵

Ad a) IN NATURA – jedná se o nejvhodnější zajištění stopy, kdy se nezajišťuje stopa samotná, ale objekt, na kterém se stopa nachází. Samotné sejmutí stopy z objektu se provádí následně v laboratorních podmínkách. Výhodou je, že do stopy není na místě činu nijak zasahováno, ale ne vždy je možné zajistit celý objekt na kterém se stopy nachází.

Ad b) ODDĚLENÍ OD CELKU – jedná se o věcné zajištění stopy, která byla před zahájením ohledání v souvislosti se spáchaným skutkem oddělena od svého celku (např. rozbité sklo, roztrhnutá písemnost. V tomto případě se části, které byly odděleny od svého celku zajišťují In natura, zatím co zbytek celku zůstává na místě a jsou na něj použity jiné metody ohledání.

Ad c) ZAJIŠTĚNÍM NA DAKTYLOSKOPICKÉ FÓLIE – využívá se u zajištění daktyloskopických stop, kdy k jejich zviditelnění byl využit fyzikální prostředek daktyloskopický prášek. Fólie se nalepí na zviditelněnou stopu a poté se otisk stopy na fólii přenesou na krycí část fólie, aby nedošlo k poškození stopy.

Ad d) STĚREM – tento postup se provádí u zajištění biologických stop. Provádí se za použití sterilních vatových tampónů, na které se zachytí biologická stopa. Zajištění stěrem se vždy provádí v jednorázových rukavicích a s ústní rouškou, aby nedošlo ke kontaminaci odebíraného biologického materiálu.

---

⁴⁵SUKANÝ L.: *Soubor učebních dokumentů ZOP typ A*, 1. vydání, Praha, Ministerstvo vnitra ČR, 2015, str. 10/5

Ad e) FOTOGRAFICKY – fotografování stop je nejčastěji využívaným prostředkem k zajištění stopy. Používá se u všech druhů stop, které jsou okem viditelné. Při pořizování fotografie se ke stopě přikládá měřítko, aby byla známa skutečná velikost stopy a cedulka s číslem stopy, aby nedošlo k záměně. Pořizuje se několik fotografií a to celková, která zachycuje celý prostor, kde se stopa nachází, dále polo detailní, která zachycuje stopu a objekt na kterém se nachází, a jako poslední detailní, kde se fotografuje již stopa samotná z co nejkratší vzdálenosti.⁴⁶

---

⁴⁶ SUKANÝ L.: *Soubor učebních dokumentů ZOP typ A*, 1. vydání, Praha, Ministerstvo vnitra ČR, 2015, str. 10/25

6 Kazuistika

V této kapitole budou prezentovány případy, které přinesla policejní praxe, a na kterých bude prezentována činnost prvosledových hlídek PČR. Vzhledem k podstatě událostí a dodržení § 115 zák. č. 273/2008 Sb. o Policii ČR povinnost mlčenlivosti budou některé informace o činu a osobní údaje aktérů záměrně pozměněny.

6.1 Vloupání do vozidla

Dne 23. 10. 2017 důstojník operačního střediska (dále jen OPES) obvodního ředitelství policie Prahy IV. pomocí radiostanice vyslal v 04:20 hod. prvosledovou hlídku s volacím znakem Delta 123 na adresu, Dlouhá č. 321, Praha 4, kde se dle oznamovatele, který volal na tísňovou linku 158 nachází muž, který obchází zaparkovaná vozidla a nahlíží do nich.

Prvosledová hlídka Delta 123 ve složení pprap. J.S. a pprap. T.S. potvrdili přijetí tohoto úkolu a neprodleně vyjeli na uvedené místo. Na uvedenou adresu se dostavili v 04:22 hod., podali o tom hláskou službou informaci OPES. Na místě policisté našli muže středního věku s batohem na zádech, který se pohyboval mezi zaparkovanými vozidly a jakmile si povšiml příjezdějí hlídky policie, dal se na útěk. Pprap J.S. jako velitel hlídky vystoupil ze služebního motorového vozidla a začal pěšky pronásledovat přecházejícího muže. Řidič pprap. T.S. služebním vozidlem objel blok budov. Tím se dostal do ulice Kladivova, ke které směřoval pronásledovaný podezřelý muž. Pprap. T.S. v ul. Kladivova zanechal služební motorové vozidlo, vystoupil, uzamkl jej a rozeběhl se naproti podezřelému. Policisté podezřelého muže dostihli u rohu panelového domu v ul. Široká č. 6, kde podezřelý muž začal proti policistům klást aktivní odpor. Proto jej policisté za použití donucovacích prostředků „hmatů a chvatů“ společně svedli na zem, kde mu přiložili služební pouta. Tímto jej omezili na osobní svobodě a následně u muže pprap. J.S. provedl prohlídku osoby na zbraň, tedy zda muž nemá při sobě zbraň nebo jiný prostředek, kterým by mohl policisty ohrozit. Během prohlídky vypadlo muži z batohu autorádio, které neslo známky násilného vytržení z nějakého osobního motorového vozidla. Na otázku, kde toto autorádio vzal, muž odpověděl, že jej koupil na tržnici. Pprap. T.S. o celé události informoval OPES a vyžádal si na místo hlídku místního oddělení k zadokumentování skutku.

Pprap. T.S. fotograficky zadokumentoval autorádio na služební fotoaparát, a poté jej zajistil jako věcnou stopu IN NATURA. Tuto stopu uložil do ochranného igelitového sáčku. Poté se oba policisté s podezřelým odebrali k místu, kde podezřelého muže poprvé spatřili, tedy do ul. Dlouhá. Na místě našli tři vozidla, která měla rozbitá okna bočních dveří a vnitřní vybavení vozidel bylo zpřeházené. Policisté pak zjistili že ve vozidle ŠKODA FABIA, bílé barvy, RZ 5A7 5658 chybělo autorádio a palubní deska nese zjevné známky násilí. Následně prvosledová hlídka PČR, zjištěné skutečnosti fotograficky zadokumentovala. Dále se hlídka snažila zjistit totožnost zadrženého muže, ale vzhledem k tomu, že u sebe neměl žádné dokumenty a ani s hlídkou ohledně své totožnosti nechtěl komunikovat, zjistit o koho se skutečně jedná se na místě nepodařilo.

V 04:50 hod. se na místo, kde byla v ul. Dlouhé napadena vozidla, dostavila hlídka místního oddělení Jižní Město. Prvosledová hlídka policisty z MOP Jižní Město se seznámili se zjištěnými skutečnosti, popsali jim a ukázali místo činu a také jim předali k dalšímu opatření zadrženého podezřelého a seznámili je tím, že u něj byla provedena prohlídka na zbraň a že se jim nepodařilo zjistit skutečnou totožnost tohoto muže. Následně jim hlídka Delta 123 zajištěné místo a podezřelého muže. Hlídka místního oddělení rozhodla, že se jedná o trestný čin, a tak si prostřednictvím OPES na místo vyžádala SVS SKPV Prahy IV., do jejichž příjezdu bude místo střežit hlídka Delta 123. Policisté z MOP Jižní Město se společně s podezřelým mužem odebrala na místní součást ke zjištění jeho totožnosti a provedení dalších opatření.

Po příjezdu SVS SKPV na místo předala hlídka Delta 123 všechny dosud známé informace k místu činu, i k osobě zadrženého a zajištěné místo činu vedoucímu skupiny společně se zajištěným autorádiem. Kriminalistický technik napadená vozidla fotograficky zadokumentoval a provedl jejich ohledání. Operativec SVS SKPV nahlásil OPES státní poznávací značky poškozených vozidel a požádal jej o zjištění kontaktů na jejich majitele. Vyšetřovatel SVS SKPV se mezitím telefonicky spojil s oznamovatelem, který uvedl, že bydlí v domě čp. 1568/321 a požádal jej, aby sešel před dům, kde se spolu sešli. Zde si vyžádal informace k tomu, co tento oznamovatel viděl.

Policista na OPES, zjistil telefonická spojení a následně obvolal majitele poškozených vozidel, kteří se na místo dostavili. Za jejich asistence byla poškozená vozidla odemčena, a tak mohl kriminalistický technik začít s ohledáním interiérů vozidla, kdy sbíral biologické stěry z míst, kterých se pachatel s největší

pravděpodobností musel dotknout, aby mohl vozidla prohledat. Operativec SVS si mezitím vyžádal od majitelů vozů jejich doklady totožnosti, které následně zkontroloval v policejních evidencích prostřednictvím mobilního lustračního zařízení, a také si zapsal jejich kontaktní údaje z důvodů pozdějšího kontaktování poškozených osob ze strany policejních orgánů.

Po ukončení ohledání všech tří vozidel rozhodl vyšetřovatel o ukončení prací na místě činu a předal poškozená vozidla jejich majitelům, které zároveň poučil o jejich právech a povinnostech a seznámil je s dalším průběhem vyšetřování. Poté se všichni policisté odebrali na místně příslušné místní oddělení k sepsání nezbytných písemností.

6.2 Náhlé úmrtí

Dne 5. 7. 2017 důstojník OPES obvodního ředitelství policie Prahy IV. pomocí radiostanice vyslal v 21:50 hod. prvosledovou hlídku s volacím znakem Delta 123 na adresu, Žižkova č. 321, Praha 4, kde v bytě byla nalezena mrtvola asi padesátiletého muže. Dále uvedl, že se na místě nacházejí muž a žena, kteří jsou se zemřelým spřízněni.

Prvosledová hlídka Delta 123 ve složení pprap. D.P. a pprap. T.S. potvrdili přijetí tohoto úkolu a neprodleně vyjeli a uvedené místo. Na uvedenou adresu se dostavili v 21:55 hod., služební vozidlo opustili a uzamkli, podali o tom hláskou službou informaci OPES.

Před vchodem do domu postával muž a žena, kteří se vydali k hlídce. Muž se představil jako J.V., avšak žena nebyla schopná přes nepřestávající pláč s hlídkou komunikovat. Policisté si od obou zúčastněných osob vyžádali doklady prokazující jejich totožnost, kdy obě osoby uposlechly, předložily občanské průkazy a pprap. D.P. za pomoci mobilního lustračního zařízení provedl ověření totožnosti obou osob. Zde zjistil, že údaje, které uvedly jsou správné, doklady bez závad a lustrace v evidenci policie k hledaným a pohřešovaným osobám byla negativní.

Během této činnosti pprap. T.S. zjišťoval od osoby J.V. co se na místě stalo. Tento k věci uvedl, že se svojí zde přítomnou přítelkyní M.H. byl na večeři, v restauraci U tří

vlků, která se nachází asi 500 m odtud v ul. Makovského. Po večeři, asi ve 21: 30 hod., restauraci opustili a vrátili se do jejího bytu, kde ona bydlí společně s jejím otcem F.H.

Do bytu vstoupili přibližně v 21:45 hodin, kdy si svlékli svršní části oděvů a obuv. Následně se začali shánět po F.H., který se měl tou dobou nacházet v bytě. Jelikož na jejich volání neodpovídal, vstoupila M.H. do pokoje jejího otce. Poté, co otevřela dveře a asi na dva kroky vstoupila do pokoje otce hlasitě vykřikla a místnost spěšně s pláčem opustila. Vzhledem k tomu, že nebyla schopna slova. Na to vstoupil do místnosti i J.V., který uviděl jak F.H. leží na posteli a pod hlavou má kaluž krve. Proto přistoupil blíže k tělu F.H. a zjistil, že nejeví známky života. Vzhledem k této situaci a vzhledem k tomu, že M.H. nebyla k utišení, a odvedl jí před dům, uzamkl vstupní dveře bytu, sešli před dům, kde zavolal na tísňovou linku 155 a věc oznámil. Zde také vyčkali na příjezd ZZS. To bylo vše, co k byl J.V. v danou chvíli schopen k věci uvést.

Slečna M.H. stále plakala, a tak nebyla schopna podat policistům žádné informace k věci. Mezitím na místo dorazila zdravotnická záchranná služka (dále jen ZZS) hl. m. Prahy. Na to se pprap. D.P., zdravotníci ZZS a oznamovatel J.V. společně vydali do předmětného bytu, který se nacházel ve třetím patře domu v ul. Žižkova č. 123. Pprap. T.S. vyčkal s plačící slečnou M.H. před domem a podal hláskou službu na OPES sdělil dosud zjištěné informace k případu a také si na místo vyžádal asistenci služebního psychologa.

Pprap. D.P., který doprovázel zdravotníky do bytu zjistil, že vstupní dveře do předmětného bytu byly uzavřené a bez zjevného poškození. Pan J.V. odemkl dveře vlastním klíčem a pozval pprap. D.P. a zdravotníky ZZS do bytu. Za dveřmi se nacházela úzká chodba, zřejmě sloužící jako předsíňka, která ústila do obývacího pokoje. Na konci chodby se na levé stěně nacházely dveře vedoucí do prostoru ložnice. V ložnici se nacházela jednolůžková postel, na které leželo tělo muže. Přítomní zdravotníci ZZS přistoupili k tělu a zkontrolovali životní funkce muže. Následně konstatovali smrt způsobenou střelnou ranou do oblasti spánku. Pprap. D.P. našel na zemi vedle postele ležící nábojnici ráže 9 mm. Dále si při odchodu z prostoru ložnice všiml poloautomatické pistole, ležící na stolku vedle vstupních dveří do ložnice. Pistole měla závěr v zadní poloze a byl v ní zpříčený náboj ráže 9 mm. Zběžným prozkoumáním ostatních částí bytu se pprap. D.P. ujistil, že se v bytě nenachází žádné další osoby a nenašel žádné stopy po násilí. Následně všichni společně opustili prostor bytu příchodovou trasou. Pprap. D.P. uzamkl byt a ponechal si klíče. Poté o zjištěných

skutečnostech prostřednictvím ruční radiostanice informoval OPES a vyžádal si příjezd SVS SKPV.

Následně místo opustil, vyšel před dveře s kolegou pprap. T.S. a oznamovateli a vyčkali do příjezdu policejního orgánu odpovědného za ohledání. Zdravotníci ZZS si vyžádali příjezd koronera na místo, a poté místo opustili pro jejich další neúčelnost.

Po příjezdu SVS SKPV Praha IV. na místo předala hlídka Delta 123 zajištěné místo vyšetřovateli společně s veškerými informacemi, které do té doby zjistili. Pprap. D.P. vyšetřovatele upozornil na podivně ležící pistoli na stolku, která se nachází daleko od těla zemřelého. Vyšetřovatel společně s operativcem SVS se odebrali k oznamovatelům, kteří společně seděli na lavičce před vstupem do domu a opět se zeptali na jejich vztah k bytu a na to, jak tělo zemřelého našli.

Mezitím na místo dorazil policejní psycholog, který si do své péče převzal slečnu M.H. Dále se na místo dostavil koroner hlavního města Prahy, který se společně se členy SVS SKPV Praha IV. odebral do předmětného bytu. Hlídka Delta 123 vyčkala před domem společně s oznamovatelem J.V.

V předmětném bytě koroner ohledal tělo zemřelého F.H., u kterého konstatoval, že smrt nastala po vniknutí projektilu do mozkové tkáně, kdy tento projektil vyšel z hlavy zemřelého na druhé straně v oblasti spánku. Dále na zemřelém nenašel žádné známky zápasu. Dle koronerova odhadu mohla smrt nastat přibližně v 20:00 hodin. Poté u zemřelého nařídil provést lékařskou pitvu. Operativce SVS se odebral na šetření po domě, kdy obešel veškeré byty na stejném podlaží, a také na druhém a čtvrtém podlaží. Všech obyvatel domu, kteří byli v tou dobou doma se optal, zdali neslyšeli podezřelé zvuky, jestli v domě neviděli neznámé osoby a na další otázky, které by mohly napomoci k objasnění situace.

Kriminalistický technik začal provádět ohledání místa činu, kdy nejprve celý byt společně s příchozí trasou fotograficky zadokumentoval. Následně se odebral k podrobnému ohledání celého prostoru ložnice, kdy na stolku vedle dveří do pokoje našel poloautomatickou krátkou střelnou zbraň model ČZ 75D ráže 9x19mm, která měla závěr v zadní poloze, jelikož v nábojové komoře vadil zpříčený náboj. Dále na podlaze vedle postele našel nábojnici stejné ráže a vedle těla polštář, který měl ve svém středu trhlinu, na jejímž okraji se nacházely zplodiny po výstřelu.

Vyšetřovatel zanechal kriminalistického technika společně s koronerem v bytě, aby pokračovali v ohledání místa a těla zemřelého, a společně s operativcem se odebral za oznamovatelem J.V., kterého se doptávali na nalezenou střelnou zbraň. J.V. k věci uvedl, že poté co zemřelého F.H. našli v bytě, nacházela se tato zbraň u postele na zemi. J.V. zbraň sebral ze země a pokusil se jí vybit. Jelikož se zbraněmi neumí zacházet, došlo k zaseknutí zbraně, a tak jí raději odložil na stůl vedle dveří. Na otázku, proč tak učinil nedokázal odpovědět. Tím se J.V. stal podezřelým z vraždy.

Po zjištění veškerých informací podal vyšetřovatel SVS prostřednictvím radiostanice hláskou službu OPES, kdy si na místo vyžádal krajskou SVS z oboru násilných trestných činů společně se specialistou z oboru balistiky. Po příjezdu krajského a speciálního výjezdu SKPV na místo se všichni kriminalisté společně s J.V. odebrali na místo činu. Na místě činu provedli opětovné důsledné šetření a ohledání těla zemřelého, které zabralo dvě hodiny, na jehož konci specialista z oboru balistiky našel ve stěně místnosti střelu, která usmrtila F.H. Následně provedl zaměření balistické křivky této střely, z čehož vyplynulo, že se zemřelí F.H. opravdu mohl zastřelit sám. Kriminalistický technik krajské SVS našel na ruce zemřelého po výstřelové zplodiny. Na základě zjištěných důkazních prostředků rozhodl vyšetřovatel krajské SVS o ukončení prací na místě činu s tím, že zemřelí F.H. spáchal sebevraždu zastřelením, kdy použil jako tlumič polštář.

Vyšetřovatel krajské SVS podal prostřednictvím radiostanice hláskou službu OPES, kdy uvedl zjištěné informace a způsob ukončení. Poté se všechny SVS odebrali zpět na své oddělení k sepsání nezbytné administrativy. Hlídka Delta 123 společně s oznamovatelem J.V. vyčkala na místě do příjezdu pohřební služby, která odvezla tělo zemřelého a předala pozůstalým potřebné informace o následném pohřbu. Policejní psycholog předal slečnu M.H. k dalšímu dohledu ze strany jejího partnera J.V., kdy doporučil pozdější návštěvu psychologa.

Hlídka Delta 123 předala opuštěný byt oznamovatelům a odebrala se na místní oddělení k sepsání nezbytné administrativy.

6.3 Vloupání do objektu

Dne 15. 08. 2018 důstojník OPES územního odboru policie České Budějovice. pomocí radiostanice vyslal v 11:40 hod. prvosledovou hlídku s volacím znakem Omega 321 na adresu, náměstí Slunce č. 12, České Budějovice 1, kde byl nalezen poškozený stánek s občerstvením. Dále uvedl, že se na místě nachází provozovatel předmětného stánku, který událost oznámil na tísňovou linku 158.

Prvosledová hlídka Omega 321 ve složení prap. V.Z. a pprap. T.S. potvrdili přijetí tohoto úkolu a neprodleně vyjeli na uvedené místo. Na uvedenou adresu se dostavili v 11:43 hod., služební vozidlo opustili a uzamkli, podali o tom hláskou službou informaci OPES.

Na místě se nacházel muž, který se představil jako L.P., který k věci uvedl, že je provozovatelem předmětného stánku s občerstvením, který má pronajatý od magistrátu města České Budějovice. Pprap. T.S. si od oznamovatele vyžádal doklad prokazující jeho totožnost, kdy pan L.P. uposlechl, předložil doklad (občanský průkaz) a pprap. T.S. za pomoci mobilního lustračního zařízení provedl ověření totožnosti a lustraci v evidenci policie o hledaných a pohřešovaných osobách, která byla negativní.

L.P. uvedl, že dne 15. 8. 2018 v 11:35 hod přišel ke stánku, aby jej připravil na prodej, který začíná ve 12:00 hodin, a poté co jej odemkl vlastním klíčem a vstoupil dovnitř si všiml, že v boční zdi stánku je vytvořen otvor. Proto raději na nic nesahal a ihned zavolal na tísňovou linku 158. Policisté společně s panem L.P. vstoupili do stánku, kde zjistili, že chladicí box, který stál v zadním rohu stánku je odsunutý a za ním se nachází otvor o velikosti asi 70 x 50 cm. Dále zjistili, že se na místě nenachází ruční trezor, do kterého obsluha stánku ukládala finanční hotovost. Vzhledem ke zjištěným informacím všichni prostor stánku ihned opustili stejnou trasou, jakou do ní vstoupili a prap. V.Z. podal hláskou službu k OPES, kdy si na místo vyžádal asistenci hlídky obvodního oddělení a kriminalistického technika SVS. Jelikož se jedná o místo s vysokou frekventovaností civilních osob vyčkala hlídka Omega 321 s dalším vyšetřováním do příjezdu posil a mezitím střežila místo, aby nedošlo k jeho narušení ze strany třetích osob.

Policisté obvodního oddělení na místě zjistili od oznamovatele L.P. veškeré potřebné informace k věci. L.P. uvedl, že v době vloupání bylo v ručním trezoru uloženo 3.000,- Kč v bankovkách. Dále zjistili, že stánek a jeho okolí je osazeno kamerovým systémem. Proto se policisté obvodního oddělení odebrali na magistrát

města České Budějovice, kde pověřeným úředníkům, jakožto zástupcům vlastníka oznámili, co se událo a zároveň je vyzvali k vydání záznamu z kamerového systému.

Na místo se dostavil kriminalistický technik SVS územního odboru České Budějovice, který započal s ohledáním místa věci. Nejprve provedl fotografickou dokumentaci celého stánku, jeho interiéru i uvolněné desky ze stěny stánku, kudy se pachatel pravděpodobně dostal dovnitř. Poté započal ohledáním poškozené stěny stánku. Na uvolněné dřevěné desce našel mechanoskopické stopy po nástroji, kterým pachatel tuto desku ze stěny stánku vypáčil. Dále na desce vyhledal daktyloskopické otisky, které zde pachatel mohl zanechat, když s deskou manipuloval. Tyto nalezené stopy kriminalistický technik fotograficky zadokumentoval, a poté je zajistil. Mechanoskopické stopy odlitkem a daktyloskopické na daktyloskopickou fólii.

Mezi tím se na místo vrátila hlídka místního oddělení, která zajistila kamerový záznam, na kterém je zachycen pachatel, jak násilím vstoupil do stánku, odcizil ruční trezor s finanční hotovostí a pokusil se odcizit tablet, který je určený pro vedení účetnictví. Ten je však upevněn k desce stolu, a tak jej nakonec zanechal na místě. Po tomto zjištění provedl kriminalistický technik biologický stěr z tohoto tabletu za pomoci vatové tyčinky.

V průběhu ohledání se v okolí stánku začali srocovat kolemjdoucí, kterých se v okolí nacházelo mnoho, vzhledem k rušnosti okolí, kde se stánek nachází. V těsné blízkosti stánku procházel zájezd asijských turistů, kteří byli velice zvědaví, co se na místě děje a celý průběh vyšetřování si začali fotografovat. Hlídka Omega 321 okamžitě začala vykazovat veškeré osoby z blízkosti stánku, aby nedošlo k narušení stop, a tím ke zmaření vyšetřování.

Poté co kriminalistický technik ukončil ohledání místa, rozhodl vedoucí hlídky obvodního oddělení o ukončení prací na místě. Poučil provozovatele poškozeného stánku a seznámil jej s dalším pokračováním ve věci. Poté se všichni policisté odebrali na místně příslušné obvodní oddělení k sepsání nezbytných písemností. Hlídka Omega 321 se pak vrátila k dalšímu výkonu služby.

Závěr

Cílem této práce bylo provést krátký historický pohled do problematiky prvosledových hlídek PČR, představit důvody jejich vzniku i zaměření těchto hlídek, a také provést krátké srovnání v jejich nasazení v Hlavním městě Praze a v Jihočeském kraji, zároveň byly v práci prezentovány prvotní úkony, které tyto hlídky mohou provádět na místě zásahu, resp. na místě činu, a jejich spolupráce s výjezdovými skupinami služby kriminální policie a vyšetřování PČR (dále jen SVS) v regionu Praha a Jihočeský kraj.

Rovněž byl proveden rozbor odborných pojmů, prezentován možný postup prvosledové hlídky od oznámení události do příjezdů policistů SVS, a byly také představeny pracovní postupy kriminalistického technika na místech vybraných kriminalisticky relevantních událostech.

Dále je možno konstatovat, že vytvořením prvosledových hlídek u útvarů PČR se urychlila možnost jejich nasazení v místech, kde je potřeba okamžitého policejního zákroku, a tím tak k možnosti zachování odpovídajících kriminalistických stop pro další práci policejních orgánů. Zároveň lze říci, že spolupráce mezi prvosledovými hlídkami a dalšími útvary PČR, zejména pak SKPV, jsou na vysoké úrovni, zjištěné skutečnosti ve věci prvosledové hlídky předávají na místě a ihned pracovníkům SKPV, a tím se snižuje také časová prodleva mezi zjištěním na místě činu, a přijetím opatření k vypátrání pachatele nebo jiných důležitých osob pro vyšetřování věci.

Je proto možno přijmout závěr, že vytvořením a aktivním nasazením prvosledových hlídek PČR do policejní praxe bylo správným krokem, který směřuje k eliminaci možné trestné činnosti, rychlému řešení problémů na úseku veřejného pořádku a zejména ke snadnějšímu zjištění osoby pachatele, případně k poskytnutí první pomoci zraněným osobám.

Lze konstatovat že bylo dosaženo cílů z kapitoly jedna za použití odborné literatury a vlastních zkušeností autora. Činnosti popsané v této práci jsou zásadními pro následné vyšetřování a objasnění trestných činů, přestupků a jiných správních deliktů. Pokud dojde k jejich neodbornému provedení může to mít fatální následky pro následující proces.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. CHMELÍK J.: *Ohledání místa činu*, 2. vydání, Praha, Ministerstvo vnitra ČR, 1999.
2. JELÍNEK J. a kol.: *Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou*, 5. vydání, Praha, nakladatelství Leges, 2014, ISBN 978-80-7502-049-9.
3. KONRÁD Z., PORADA V., STRAU J., SUCHÁNEK J.: *Kriminalistika teorie metodologie a metody kriminalistické techniky*, 1. vydání, Plzeň, Aleš Čeněk s.r.o., 2014, ISBN 978-80-7380-535-7.
4. MUSIL J., KONRÁD Z., SUCHÁNEK J.: *Kriminalistika*, 2. vydání, Praha, C. H. Beck, 2004, ISBN 80-7179-878-9.
5. NĚMEC M.: *Kriminalistická taktika pro policisty a studenty policejní akademie České republiky*, 1. vydání, Praha, ABOOK, 2017, ISBN 978-80-906974-0-9.
6. STRAUS J. a kol.: *Kriminalistická taktika*, 2. vydání, Plzeň, Aleš Čeněk s.r.o., 2008, ISBN 978-80-7380-095-6.
7. STRAUS J. a kol.: *Úvod do kriminalistiky*, 2. vydání, Plzeň, Aleš Čeněk s.r.o., 2006, ISMB 80-86898-95-4.
8. SUKANÝ L.: *Soubor učebních dokumentů ZOP typ A*, 1. vydání, Praha, Ministerstvo vnitra ČR, 2015.
9. ŠKODA J., VAVERA F., ŠMERDA R.: *Zákon o policii s komentářem*, 2. vydání, Plzeň, Aleš Čeněk s.r.o., 2013, ISBN 978-80-7380-447-3.
10. ZPĚVÁK A.: *Zákon o integrovaném záchranném systému komentář*, 1. vydání, Praha, Wolters Kluwer, 2019, ISBN 978-80-7598-199-8.

Ostatní zdroje

1. PPP č. 103/2013 o plnění některých úkolů policejních orgánů PČR v trestním řízení
2. ZPPP č. 100/2001, ke kriminalisticko-technické činnosti Policie České republiky

Seznam zkratek

ČR – Česká republika

Krim. – kriminalistický

KRU – kriminalisticky relevantní událost

OPES – operační středisko

PČR – Policie České republiky

PPP – pokyn policejního prezidenta

SKPV – Služba kriminální policie a vyšetřování

SVS – Stálá výjezdová skupina

TČ – trestný čin

Zák. č. – zákon číslo

ZOP – Základní odborná příprava

ZPPP – závazný pokyn policejního prezidenta

ZZS – zdravotnická záchranná služba